

Any XX núm. 3,974

La Veu de Catalunya

5 cent.

Redacció y Administració

Carrer d'Escudellers, 10 bis, entrellol

(PROV. DE LA RAMBLA)

IMPRENTA:

Escudellers, 10 bis, baixos

Teléfon 184

Anunci, esquemes, comunicats y re-
clams a preus convencionals. Per la
edició del vespre s'admeten esquemes
mortuoris fins a les sis de la tarda.
Per la edició del matí, fins a les tres de
la matinada.

Edició del MATÍ

Barcelona: Diumenge 29 de maig de 1910

SANT DEL DIA: Sis. Maxim y Maximí, bisbes y conf.

Sant de demà: St. Felip I, papa y mr. —Quaresma: A la Iglesia de St. Sever. —Hores d'exposició: De les nou del matí, a les set de la tarda. —Demà: A la mateixa iglesia. —Cort de Maria: Ntra. Sra. de Matí, a St. Agnès. —Demà: Ntra. Sra. de la Seta, a St. Jaume, o Ntra. de Queralt, a Argentona. —Missas d'avui: Octava del Santissim Corpus Christi: color blau. —La de demà: Octava del Santissim Corpus Christi: color blau.

Missas nocturnes: Avui, diumenge, des 23. totz de la Sagrada Família.

Don Francisco Pascual Puig
ENGINYER INDUSTRIAL
ha mort havent rebut els últims Sagraments
(A. C. S.)

El seu allès cosins i cosines (resents y ausents), cosins y cosines polítiques (resents y ausents) y demés parents, al participar als amics y coneguts tan irreparable pèrdua, els preguen el darriner present en llurs oracions y se serveixin assistir a la casa mortuoria, carrer Princesa, núm. 23, primer, demà, dilluns, 30 del corrent, a les deu del matí, per acompanyar el cadavre a l'església parroquial de Sant Cugat (Santa Marta) y d'allí a sa darrera estada (Cementiri Vell).

No's convida particularment

Course de Voiturettes A Mataró-Vilassar-Argentona. Demànis en tots els restaurants l'acreditat VI del Sindicat d'Alella. Marques lacrè vert y lacrè vermell.

INDUSTRIALS Edifici propi pera fàbrica o altra indústria, a Molins de Rey, se logra. Raval: Rambla de Catalunya, 12, pral.

A 1'75 ptes. m. c. REVOLTOS PORTATILS garantissant rapidesa y resistència en la edificació. Detalls: Corts, 688, entrellol, segons.

Dr. Joan Ribas y Perdigó Tractament de la TUBERCULOSIS PULMONAR. — València, 223, entrellol.

Vies Urinaries Aparells pera veure la bufa y uretra. Peixay, 40; de 12 a 2 y de 6 a 7. Festius, 10 a 12. Consulta econòmica, Joventians, 9; de 7 a 9.

!! Alerta, malalts, alerta !!

Se venen en aquesta ciutat y en altres poblacions de Catalunya, y també a València, varis signes artificials ab noms de fonts que no son fonts, sinó marques de fàbrica, y que en les etiquetes de les seves ampollas diuen, o preténen dir, que procedeixen de Càdiz de Malavella, y algunas fins diuen abajo la protecció del Gobierno, pera sorprendre la bona fe del comprador. —No confondreis ab les acreditades signes minero-medocianes naturals del VICHY CATALA de Càdiz de Malavella, declarades d'utilitat pública, y que per són están baix la protecció del Govern, que soles s'expideixen del manantial embolillades y les ampollas porten els distintius ab el nom «Societat Anònima Vichy Catalán». —De venta per tot arreu. —Administració: Rambla de les Flors, número 18, entrellol.

ALIMENTO COMPUESTO Patent 42,234

ALIMENT NATURAL; el més RECONSTITUYENT, PUR, ECONÓMIC Y COMPLET d'aquest Siglo. — Farmacies, Drogueries y Ultramarins. — Fàbrica Girona, Carrer Clave. Director M. Forest. — Agent: J. Santiveri, carrer Call, núm. 22, Barcelona.

GRAN BALNEARI DE LA PUDA DE MONTSERRAT

Aigües Termals, Sulfuroses, Açoades y extraordinariamente Radio-activas. Temporada de 1.º juny a 30 setembre

CINQU MANANTIALS QUE RENDIXEN DOS MILLONS DE LITRES D'AIGUA MINERAL DIARIS

Instalació balneoteràpica completa pera tota mena d'aplicacions.

Sales d'inhalació difusa y neumoperfusion ab els gasos de les signes comprimides. Gabinet de dutxes de tota classe y pulverisacions pera'l tractament dels catarrs de tots los mucoses, essent questa instalació prototípica dels moderns procediments hidroteràpiches.

Indicacions en la gola articular, reumatisme crònic gotós, afecions artificials, ciàtica, llombag y neuràlgies; artritis cròniques, osteo-artritis, peri-artritis, anquilosis, neuritis, artrofia muscular, trastorns consecutius a la flenitis, hipertermia.

METGE DIRECTOR: Dr. D. UBALDO CASTELL

Saló Restaurant, Fonda de 1.ª y 2.ª classe. Passeig rústich y pintoresch. Diversions variades. Telèfon permanent. Menjadores y cuines particulars.

Viatge: Desde Barcelona, en dues hores, línia del Nord. Demanis billet pera estació Olesa, honi hi haurà cotxes del propietari Sr. Garriga a l'arribada dels trens que surten de Barcelona a les 6'25; 8'23; 14'16 y 17'23.

Pera detalls: Montaner, 44, pral., 2.º, o demanis l'indicador, que's remet gratis.

J. Marsans Rof y Fills

Valors, Cupons, Giros Cambi de monedes

RAMBLA CANALETES, 2

F. S. ABADAL Y C. - Aragó, 239 al 245

Els doctors Eduard y Rafel Degollada han traslladat llurs domicili i despats al carrer de Ausias March, núm. 2, primer (Plaça Urquinaona).

Dr. Bosom alumna dels Hospitals de París. Vies urinaries. Ronda de la Universitat, núm. 23. De 2 a 4

ANONIMA Claudi Duran Construccions "MONIER"

Barcelona. — Ronda Sant Pere, núm. 42, baixos

Directori tècnic: Dr. Claudi Duran Ventosa, arquitecte

Aquestes construccions que per sa durada, lleugeresa y impermeabilitat no tenen rival, se recomanen molt especialment als senyors propietaris, arquitectes y constructors pera substituir el ventallito el deposito de zinc, plom o ferro en sus diverses aplicacions, pera els usos domesticos y industrials, emplecats ab èxit cada dia superior en la instalació dels anomenats POZOS MOURAS, que fan innecessari els depositos de marmoles ficals en benefici de la higiene y de la economia.

Constitueix una especialitat de la casa, la construcció de safreigs transportables.

Teléfon en el despatz, número 1855 y en els tallers, número 3303

Funeraria Ferran. Palla, 8. - Teléfon 949

Observatori Meteorològic de la Universitat. — Director: E. Alcolea — 28 de maig

HORAS D'OBSEGUACIÓ: 9 matí y 5 tarda. — Temperatura mitjana al sol: 21 °C. Òmbra: 15,7 °C. Òmbra: 17,3 °C. — Temperatura a l'ombra: 17,3 °C. — Òmbra: 17,3 °C. — Àigua evaporada en milímetres: 2,2. — Grads d'humitat: 68,6%.

— Direcció del vent: S.S.O. — Velocitat del vent: 11,4 k. — Estat del cel: nuvolós. — Nivells: Clases: C. R. S. — Cantitat: 0,4; 0,8.

Sortida del sol: 07,15. — Posta: 17,15. — Sortida de la lluna: 11,23 n. — Posta: 21,15.

Temperatura mitjana al sol: 21 °C. Òmbra: 15,7 °C. — Temperatura a l'ombra: 17,3 °C. — Àigua evaporada en milímetres: 2,2. — Grads d'humitat: 68,6%.

Sortida del sol: 07,15. — Posta: 17,15. — Sortida de la lluna: 11,23 n. — Posta: 21,15.

Temperatura mitjana al sol: 21 °C. Òmbra: 15,7 °C. — Temperatura a l'ombra: 17,3 °C. — Àigua evaporada en milímetres: 2,2. — Grads d'humitat: 68,6%.

Sortida del sol: 07,15. — Posta: 17,15. — Sortida de la lluna: 11,23 n. — Posta: 21,15.

Temperatura mitjana al sol: 21 °C. Òmbra: 15,7 °C. — Temperatura a l'ombra: 17,3 °C. — Àigua evaporada en milímetres: 2,2. — Grads d'humitat: 68,6%.

Sortida del sol: 07,15. — Posta: 17,15. — Sortida de la lluna: 11,23 n. — Posta: 21,15.

Temperatura mitjana al sol: 21 °C. Òmbra: 15,7 °C. — Temperatura a l'ombra: 17,3 °C. — Àigua evaporada en milímetres: 2,2. — Grads d'humitat: 68,6%.

Sortida del sol: 07,15. — Posta: 17,15. — Sortida de la lluna: 11,23 n. — Posta: 21,15.

Temperatura mitjana al sol: 21 °C. Òmbra: 15,7 °C. — Temperatura a l'ombra: 17,3 °C. — Àigua evaporada en milímetres: 2,2. — Grads d'humitat: 68,6%.

Sortida del sol: 07,15. — Posta: 17,15. — Sortida de la lluna: 11,23 n. — Posta: 21,15.

Temperatura mitjana al sol: 21 °C. Òmbra: 15,7 °C. — Temperatura a l'ombra: 17,3 °C. — Àigua evaporada en milímetres: 2,2. — Grads d'humitat: 68,6%.

Sortida del sol: 07,15. — Posta: 17,15. — Sortida de la lluna: 11,23 n. — Posta: 21,15.

Temperatura mitjana al sol: 21 °C. Òmbra: 15,7 °C. — Temperatura a l'ombra: 17,3 °C. — Àigua evaporada en milímetres: 2,2. — Grads d'humitat: 68,6%.

Sortida del sol: 07,15. — Posta: 17,15. — Sortida de la lluna: 11,23 n. — Posta: 21,15.

Temperatura mitjana al sol: 21 °C. Òmbra: 15,7 °C. — Temperatura a l'ombra: 17,3 °C. — Àigua evaporada en milímetres: 2,2. — Grads d'humitat: 68,6%.

Sortida del sol: 07,15. — Posta: 17,15. — Sortida de la lluna: 11,23 n. — Posta: 21,15.

Temperatura mitjana al sol: 21 °C. Òmbra: 15,7 °C. — Temperatura a l'ombra: 17,3 °C. — Àigua evaporada en milímetres: 2,2. — Grads d'humitat: 68,6%.

Sortida del sol: 07,15. — Posta: 17,15. — Sortida de la lluna: 11,23 n. — Posta: 21,15.

Temperatura mitjana al sol: 21 °C. Òmbra: 15,7 °C. — Temperatura a l'ombra: 17,3 °C. — Àigua evaporada en milímetres: 2,2. — Grads d'humitat: 68,6%.

Sortida del sol: 07,15. — Posta: 17,15. — Sortida de la lluna: 11,23 n. — Posta: 21,15.

Temperatura mitjana al sol: 21 °C. Òmbra: 15,7 °C. — Temperatura a l'ombra: 17,3 °C. — Àigua evaporada en milímetres: 2,2. — Grads d'humitat: 68,6%.

Sortida del sol: 07,15. — Posta: 17,15. — Sortida de la lluna: 11,23 n. — Posta: 21,15.

Temperatura mitjana al sol: 21 °C. Òmbra: 15,7 °C. — Temperatura a l'ombra: 17,3 °C. — Àigua evaporada en milímetres: 2,2. — Grads d'humitat: 68,6%.

Sortida del sol: 07,15. — Posta: 17,15. — Sortida de la lluna: 11,23 n. — Posta: 21,15.

Temperatura mitjana al sol: 21 °C. Òmbra: 15,7 °C. — Temperatura a l'ombra: 17,3 °C. — Àigua evaporada en milímetres: 2,2. — Grads d'humitat: 68,6%.

Sortida del sol: 07,15. — Posta: 17,15. — Sortida de la lluna: 11,23 n. — Posta: 21,15.

Temperatura mitjana al sol: 21 °C. Òmbra: 15,7 °C. — Temperatura a l'ombra: 17,3 °C. — Àigua evaporada en milímetres: 2,2. — Grads d'humitat: 68,6%.

Sortida del sol: 07,15. — Posta: 17,15. — Sortida de la lluna: 11,23 n. — Posta: 21,15.

Temperatura mitjana al sol: 21 °C. Òmbra: 15,7 °C. — Temperatura a l'ombra: 17,3 °C. — Àigua evaporada en milímetres: 2,2. — Grads d'humitat: 68,6%.

Sortida del sol: 07,15. — Posta: 17,15. — Sortida de la lluna: 11,23 n. — Posta: 21,15.

Temperatura mitjana al sol: 21 °C. Òmbra: 15,7 °C. — Temperatura a l'ombra: 17,3 °C. — Àigua evaporada en milímetres: 2,2. — Grads d'humitat: 68,6%.

Sortida del sol: 07,15. — Posta: 17,15. — Sortida de la lluna: 11,23 n. — Posta: 21,15.

Temperatura mitjana al sol: 21 °C. Òmbra: 15,7 °C. — Temperatura a l'ombra: 17,3 °C. — Àigua evaporada en milímetres: 2,2. — Grads d'humitat: 68,6%.

Sortida del sol: 07,15. — Posta: 17,15. — Sortida de la lluna: 11,23 n. — Posta: 21,15.

Temperatura mitjana al sol: 21 °C. Òmbra: 15,7 °C. — Temperatura a l'ombra: 17,3 °C. — Àigua evaporada en

CARRERA DE COTXETS AUTOMÓVILS

COPA CATALUNYA

TERCER ANY

Circuit: Vilassar - Mataró - Argentona

Els dos anys passats
y el present

Com tothom recordarà, la primera Copa Catalunya, que vingué a ser la primera carrera d'aquesta mena celebrada a Espanya, confirmant un cop més la hegemonia esportiva de Barcelona sobre tota la nació, se disputà'l dia 29 de maig de 1908 en el circuit de 27 kilòmetres, 885 metres, que s'anomenà del Baix Penedès, entre les poblacions de Sitges, Sant Pere i Vilanova.

Els cotxes que s'inscrigueren foren 19, dels quals ne sortiren 15, molts d'ells pilotats per joves esportistes, que sostingueren una lluita desigual ab el formidable equip Peugeot y altres professionals, vencedors de varis carreres y ab una esplèndida organització, que feu que obtingués la victòria en Giappone, qui feu les 9 voltes del circuit o sigui 250 kilòmetres, 965 metres, en 4 hores 23' 30", o sigui un promig de més de 57 kilòmetres per hora, guanyant també'l premi de la volta més ràpida que estabili en 27' 13" o sigui una velocitat de 61 km. 473 per hora.

El primer aficionat que arribà fou en Rodríguez, qui tingué'l tercer lloc, essent en total 11 els que acabaren la carrera, que fou un èxit baix tota concepte.

La segona prova fou disputada'l 20 de maig de 1909, tenint com a característiques l'ausència d'aficionats, l'aparició del equip Hispano que presentava batalla als francesos Peugeot, Sizaire y altres y l'aument de velocitats que s'obtingueren.

Fou feta al mateix circuit del primer any, la organització fou perfecta de debò y els resultats donaren lloc a sorpreses inesperades.

S'inscrigueren 13 corredors, que tots prengueren la sortida y cosa curiosa, sols 4 l'acobaren. Del equip Peugeot ne quedaren sols cotxes inutilitzats per excess de forces quels feia indofensables a les voltes, y altres 2 Hispanos, poc preparats, sofriren averies quels ls posaren fora de combat. Les velocitats que's feien com ja hem dit, resultaren majors que'l primer any, però la carrera estigué plena d'accidents.

El guanyador trencà'l radiador, lo que obligà a posar agua tot sovint fura dels llochs de revestiment, faltant al reglament; l'Hispano que quedava, feu la major part de la carrera ab una roda trencada que li posava la vida en perill; en Sizaire reprengué la carrera, després de més d'una hora d'abandonada al veure-lo deserta què quedava la carretera, y encara logrà classificarse segon.

Ab tot y tantes irregularitats, guanyà en Gou la segona prova de la Copa (allargada fins a 13 voltes o sigui 364 kilòmetres), fent un promig de velocitat de 57 km. 600 a l'hora, ab un total de 6 hores 18' 6". El recor de la volta, allargada a 28 kil, per la construcció d'un pont sobre la via del carril, fou estableert per en Boillot en 23' 37", o sigüí a una velocitat de 71 km. 136.

La Copa

Sols arribaren 3 cotxes més, l'últim l'Hispa del Pilleverdi, no tenint la nostra marca'l lloc, que li pertocava, per falta de preparació en els cotxes, com se prova més tard en varis carreres de França hont obtingué el primer lloc.

Aquesta vegada sembla veure ben clarament que la lluita s'esteniarà ab tota l'ànima entre els equips Peugeot y Hispano, lluitant els primers per conquerir la Copa (que segons el reglament té que guanyar-se dos cops pel mateix conductor, pera quedar en possessió definitiva) y oposantells' nosaltres les excelències, la provades, de la nostra fabricació, la valentia dels conductors, que valen tant com els altres, y'l patriotsme que'n fa desitjar una victòria pera la marça barcelonina.

La lluita serà ferma segurament, les velocitats més altes que cap any y l'interès pels espectadors més gros a cada moment, ja que'l nou circuit (esculpiu a conseqüència de faltes d'atenció rebudes d'alguna població del primitiu circuit), permetrà veure cada cotxe 22 vegades, ya quel total del seu desenrorollo es sombra de 14 kil. 938.

El Comitè ha posat tot el seu cuidado y experiència, que no son poques, pera que la prova sigui, en quant a organització, tot lo perfecta possible, y creiem que ho assolirà ja que l'activitat de les personalitats que l'integren, molt especialment del seu president don Manuel Garriga y Roig y del secretari senyor Cambra, ne son una ferma garantia. Tot es previst, tot es ordenat, y per poch què'l temps hi arriba, la festa serà esplèndida baix tots conceptes.

Qui guanyarà? Es difícil fer prediccions, però molt ens sorprendrà que la carrera fos altra cosa que una ferma lluita dels dos equips citats més amunt.

que posaran tot el seu enginy, tot el seu interès y tota la seva abnegació en guanyar la carrera.

En Giappone es el grós corredor de sempre, ab qui fa bona parella en Goux, y en Boillot que acaba de guanyar la Copa Florio es un digno company dels anteriors. Però no cal dir que totes les nostres simpaties son pera la marca catalana y coincident com nosaltres els seus conductors, ens atrevim a pronosticar la victòria pera un d'ells. ¿Quin? Entre en Zucarelí y en Pilleverdi no sabem a què decantarnos, però estem intimament convencuts que'l primer cotxe que trepitjarà la línia d'ambàda serà Hispano-Suiza!

Que es lo que desitjem de tot cor.

J. ELIAS YUNCOSA.
CORREDISSES.

El circuit

Veuseuqu la descripció:

Les tribunes oficials estarán col·locades dins del quilòmetre 648 de la carretera de Madrid a Paris per la Junquera. També hi haurà l'restaurant y anexos. Allí's donarà la sortida, sent el punt del tot a propòsit pera disfrutar del espectacle, la que en direcció a Mataró segueix la carretera sense ondulacions ni reblandoses.

Els detalls que del circuit dona en el programa oficial don S. Vinardell, son els següents:

En el quilòmetre 652 se travessa la Riera d'Argentona, y la carretera continua, quasi en línia recta, fins al primer enzurat o sigui al embocar l'inici ca-

rrer. Els cotxes que s'inscrigueren foren 19, dels quals ne sortiren 15, molts d'ells pilotats per joves esportistes, que sostingueren una lluita desigual ab el formidable equip Peugeot y altres professionals, vencedors de varis carreres y ab una esplèndida organització, que feu que obtingués la victòria en Giappone, qui feu les 9 voltes del circuit o sigui 250 kilòmetres, 965 metres, en 4 hores 23' 30", o sigui un promig de més de 57 kilòmetres per hora, guanyant també'l premi de la volta més ràpida que estabili en 27' 13" o sigui una velocitat que estabili en 61 km. 473 per hora.

El primer aficionat que arribà fou en Rodriguez, qui tingué'l tercer lloc, essent en total 11 els que acabaren la carrera, que fou un èxit baix tota concepte.

La segona prova fou disputada'l 20 de maig de 1909, tenint com a característiques l'ausència d'aficionats, l'aparició del equip Hispano que presentava batalla als francesos Peugeot, Sizaire y altres y l'aument de velocitats que s'obtingueren.

Fou feta al mateix circuit del primer any, la organització fou perfecta de debò y els resultats donaren lloc a sorpreses inesperades.

S'inscrigueren 13 corredors, que tots prengueren la sortida y cosa curiosa, sols 4 l'acobaren. Del equip Peugeot ne quedaren sols cotxes inutilitzats per excess de forces quels feia indofensables a les voltes, y altres 2 Hispanos, poc preparats, sofriren averies quels ls posaren fora de combat. Les velocitats que's feien com ja hem dit, resultaren majors que'l primer any, però la carrera estigué plena d'accidents.

El guanyador trencà'l radiador, lo que obligà a posar agua tot sovint fura dels llochs de revestiment, faltant al reglament; l'Hispano que quedava, feu la major part de la carrera ab una roda trencada que li posava la vida en perill; en Sizaire reprengué la carrera, després de més d'una hora d'abandonada al veure-lo deserta què quedava la carretera, y encara logrà classificarse segon.

Ab tot y tantes irregularitats, guanyà en Gou la segona prova de la Copa (allargada fins a 13 voltes o sigui 364 kilòmetres), fent un promig de velocitat de 57 km. 600 a l'hora, ab un total de 6 hores 18' 6". El recor de la volta, allargada a 28 kil, per la construcció d'un pont sobre la via del carril, fou estableert per en Boillot en 23' 37", o sigüí a una velocitat de 71 km. 136.

Per la ciutat que forma part del circuit:

El pas per Mataró se fa pel carrer de Ilurox que, tant per quedar completament extramurs com per sa poca pendient, queda convertit en circumstancies anormals en un veritable torrent. L'espace disponible pera la circulació es relativament estret. Al travessar el carrer de Sant Benet se vira en àngul recte a la esquerra, agafant pel carrer de Biada o sia el camí vehicular que conduceix Cabrera y altra vegada en àngul recte a la direcció per la Ronda de Prim. En aquesta Ronda, passen arbrat d'una amplada considerable, s'anxorean les tribunes del Comitè de Mataró.

Aquestes tribunes, si bé no comptaran l'alcance d'estar situades en la meta, tindran en canvi en cambi encerats ahont se detallaran, per medi d'un telèfon especial que comunicarà ab les tribunes de sortida y arribada, tots els accidènts de la carrera. També s'instal·larà el corresponent restaurant.

La Ronda de Prim desemboca en el primer quilòmetre de la carretera de Mataró a Granollers, havent de virar-se a la esquerra. Aquesta carretera domina completament la hermosa prada de Mataró y una gran extensió de Mediteiranà, deixant a la dreta un pujol denominat «Salfant» de cua Boada. Entre el quilòmetre 2 y 3 hi haurà una pendent molt pronunciada denominada «el Badó del Serrat», que acaba fins a trobar el torrent dels Lladres. Desde aquest punt segueix la carretera en línia recta, travessant el torrent de Vera, fins a la Riera d'Argentona. En mitj d'aquesta ampla ramal del Mergent se troba'l quilòmetre 4.

A l'esquerra se deixa el torrent de d'Aigua picants, s'inicia una costa curta per molt pronunciada fins arribar al viratge del Sant-Christò, axis només per aixecar-se en aquell lloc una d'aquestes capelles que la feia edificat pera protecció dels caminants. Passat el viratge, ens trobem en la carretera de Vilassar sense travessar Argentona, que deixem a la dreta. La carretera travessa el torrent de «En Fossas» y després d'una llenguerissa cora s'ovira el pintoresc poble d'Argentona, situat en les vessants del Roc y del Burriach. Travessant el torrent de d'Aigua picants, s'inicia lentament la costa y se sucedeixen les corres sinistre interrupció. A l'esquerra tenim el vehicular dels Vivers y passat el torrent del mateix nom la costa va avançant y després d'una corra molt pronunciada se troba, entre desmons, una recta d'un quilòmetre aproximadament. Se deixa a l'esquerra la carretera particular de casa «Gari de Gross»; aquest espènid edifici, obra den Puig y Cadafalch, se destaca bellament en el riuier vehicular del Cros, rodeiat de una espènida vegetació. La recta descrita termina en el torrent de «can Boada» y després d'una corra insignificant s'arriba al cim de la costa ahont se troba la caseta del peó caminer, y després d'unes 90 passes de terreny més se inicia la baixada ràpida d'Agell, ab tres virades consecutives, terminant en el pont, de respectable altura, sota el qual passa la Riera d'Agell. Passada la Riera de Cabrerà, a un quilòmetre del pont esmentat, v'ha una recta de un quilòmetre de pendent molt suau, y se travessa el torrent de Cabrerà y casi en línia recta s'arriba al viratge desembocant a la carretera de Madrid a França, ahont a uns trenta metres de dit viratge, se troben les tribunes de la meta.

La situació de les tribunes pera apreciar la carrera en lo que d'espectacle resulta veritablement excellent, compensant això en part les majors comoditats que s'haurien obtingut de construir prop de Mataró, indret més

les deu en punt del matí, el estàndars don Joseph Sola Sert donarà la sortida als corredors, de minut en minut, per l'ordre quèls hagi corresponent. Una hora abans se tanca tota circulació pel circuit.

L'arribada

El Jutge d'arribada don Salvador Andreu tindrà a son càrrec el jutjar les arribades dels corredors.

El corredor que arribi després de transcorregut el plaç reglamentari de nou horitzonts, consentit pera efectuar la carretera, no serà classificat.

A les set, els Comissaris senyors don Romà Fabra, don Eusebi López y don Joan J. Ferrer-Vidal Guell declararan terminada la carrera, donant una volta al circuit pera qüedar la cursa a la nit.

Aquestes tres estan reservats als que presenten entrada de tribuna, essent el preu del passage d'anada y tornada fins a les tribunes, poss. 350 segona classe y 235 a tercera.

A més hi haurà servy ordinari, el qual és molt fàcil y menys exposat, y té la ventaja de que's cotxes arribaran junts a les mateixes tribunes.

Per carretera, el recorregut es molt fàcil y menys exposat, y té la ventaja de que's cotxes arribaran junts a les mateixes tribunes.

En quant als trens, la Companyia posa un servei especial directe Barcelona-Cirau, baix el seguent horari pera l'anada:

Surtida: 7:15 7:46 8:10 8:50 9:45

Arribada: 7:50 8:29 8:53 9:33 10:28

La tornada s'efectuarà des de les 15 en endavant, sortint els trens de Mataró y aturant-se en les tribunes y en l'estació de Vilassar, en les següents hores:

Mataró: 15:15 15:30 16:10 16:40 17:10

Tribunes: 15:13 15:43 16:23 16:53 17:23

Vilassar: 15:15 15:49 16:29 16:59 17:29

Barcelona: 16:10 16:40 17:20 17:50 18:20

Aquestes tres estan reservats als que presenten entrada de tribuna, essent el preu del passage d'anada y tornada fins a les tribunes, poss. 350 segona classe y 235 a tercera.

A més hi haurà servy ordinari, el qual és molt fàcil y menys exposat, y té la ventaja de que's cotxes arribaran junts a les mateixes tribunes.

Per carretera, el recorregut es molt fàcil y menys exposat, y té la ventaja de que's cotxes arribaran junts a les mateixes tribunes.

En quant als trens, la Companyia posa un servei especial directe Barcelona-Cirau, baix el seguent horari pera l'anada:

Surtida: 7:15 7:46 8:10 8:50 9:45

Arribada: 7:50 8:29 8:53 9:33 10:28

La tornada s'efectuarà des de les 15 en endavant, sortint els trens de Mataró y aturant-se en les tribunes y en l'estació de Vilassar, en les següents hores:

Mataró: 15:15 15:30 16:10 16:40 17:10

Tribunes: 15:13 15:43 16:23 16:53 17:23

Vilassar: 15:15 15:49 16:29 16:59 17:29

Barcelona: 16:10 16:40 17:20 17:50 18:20

Aquestes tres estan reservats als que presenten entrada de tribuna, essent el preu del passage d'anada y tornada fins a les tribunes, poss. 350 segona classe y 235 a tercera.

A més hi haurà servy ordinari, el qual és molt fàcil y menys exposat, y té la ventaja de que's cotxes arribaran junts a les mateixes tribunes.

Per carretera, el recorregut es molt fàcil y menys exposat, y té la ventaja de que's cotxes arribaran junts a les mateixes tribunes.

En quant als trens, la Companyia posa un servei especial directe Barcelona-Cirau, baix el seguent horari pera l'anada:

Surtida: 7:15 7:46 8:10 8:50 9:45

Arribada: 7:50 8:29 8:53 9:33 10:28

La tornada s'efectuarà des de les 15 en endavant, sortint els trens de Mataró y aturant-se en les tribunes y en l'estació de Vilassar, en les següents hores:

La Conferència den Cambó

Catalunya y la Solidaritat

EL JUDICI SERÈ DEN CAMBÓ

Lo que havia de ser la Solidaritat. - Per què y per qui fou destruïda. - **Els que prefereixen el partit a Catalunya.**
En Cambó acusa. - El patriotisme dels regionalistes.

Lo que significava'l projecte d'Administració local. - El bé que, d'implantarse, hauria fet a la nostra terra.

Visió esplendenta de la futura Barcelona. - **Primer la impopularitat que'l mal de la Patria.**

Comensament

Propòsits

Conscis i amics!

Aquesta conferència no té caràcter, ni vull que tingui la finalitat d'una explicació agressiva. Donch aquesta conferència perquè crech que tinc el deure de donarla.

La Solidaritat Catalana va comoure totes les entranyes del nostre poble; la Solidaritat va produir en el nostre poble una comunió tan fonda que la li qualificà d'aquell moviment gloriósissim ha deixat en el seu espírit un gran desoriente. La d'avui a Catalunya es despotista; y en la vida col·lectiva dels pobles lo pior que pot passar son moments de gran desorientació. L'expliar serenament, fredament, la gènesis d'aquest moviment, y la manera com aquell moviment ha seguit y ha desaparegut, pot ajudar considerablement a que en l'ànima del nostre poble s'hi fassi la llum que pot senyalar el camí que té de seguir per la sendra sense empentes ni sortides al seu engrandiment y al seu progrés. (Molt bé.)

Al explicar la gènesis, la vida y la desaparició de la Solidaritat Catalana, ho faré com qui parla d'una cosa històrica, d'una cosa definitivament liquidada; perque abans d'entrar en material sentit en mi la necessitat de ferros una declaració que poser a molts de vosaltres vos contrariarà; jo credo que la Solidaritat tal com ha existit, que lo més fort y lo més viu de la Solidaritat Catalana, devem, per desgracia, mirarlo avuy com un aconteixement històric, com una cosa passada.

Definitiva desaparició

de la Solidaritat

Podran venir condicions, podrán venir condicions conjuntes, podrán venir un dia nous moments sentimentals a la nostra terra; però la Solidaritat Catalana, tal com tots nosaltres l'hem viscut, aquesta es molt difícil que's reproduïxgui en el nostre viure. Per a que'n reproduïxguin, seria necessari que vinessin noves terrides contra la nostra ànima col·lectiva; foras precisament vinguessin aggressions catalanes, cregueren que era arribat el moment d'aprofitar les circumstàncies per a que aquí deixéssem de somiar, de protestar, de protestar, y comencéssem a donar un pas en la realització dels ideals catalanistes. Però aquell moviment va fracassar desseguida. ¿Y no havia de fracassar? Eh que sentien aquella acció positiva y constructiva eren un grupú minúscul d'escolluts y contra d'aquests hi havia tot el pòsit enorme de les prevencions acumulades en el cor del nostre poble, tota la llegendària de traicions passades, tot l'esperit d'odis, de rancunes y de desconfiances. Varen bastar quatre crits de traïció! pera que aquell moment deixés d'aprofitar-se y el catalanisme quedés convertit en lo que era abans: en un moviment de protesta, ab el temps podria convertir-se en la desconfiança y de la rabia en el cor del nostre poble.

Jo recordo, recordareu tots vosaltres, el fracàs del primer intent sà, posau, de nova política del Catalanisme; y al fer aquella referència, jo m'recordo de aquell difamat intent d'una intel·ligència a general Polavieja, jo'n recuerdo, a aquella alçada en què, després dels desastres colonials, en Domènec i Carner, en Prat de la Riba y altres personalitats il·lustres de la terra catalana, cregueren que era arribat el moment d'aprofitar les circumstàncies per a que aquí deixéssem de somiar, de protestar, de protestar, y comencéssem a donar un pas en la realització dels ideals catalanistes. Però aquell moviment va fracassar desseguida. ¿Y no havia de fracassar? Eh que sentien aquella acció positiva y constructiva eren un grupú minúscul d'escolluts y contra d'aquests hi havia tot el pòsit enorme de les prevencions acumulades en el cor del nostre poble, tota la llegendària de traicions passades, tot l'esperit d'odis, de rancunes y de desconfiances. Varen bastar quatre crits de traïció! pera que aquell moment deixés d'aprofitar-se y el catalanisme quedés convertit en lo que era abans: en un moviment de protesta, ab el temps podria convertir-se en la desconfiança y de la rabia en el cor del nostre poble.

Jo recordo, recordareu tots vosaltres,

que començava a portar al nostre poble una acció conjunta, protestant. Se barrejavien els homes de distints estaments envians pels fils telegràfics les manifestacions de protesta y d'encoratjament als diputats d'un y altre color que a Madrid combatien la llei de jurisdiccions. Y després preparaven l'Homenatge del 20 de maig y en tres mesos la transformació ja estava feta: el caràcter protestatari que en els primers moments tenia la Solidaritat Catalana ja havia desaparegut. Recordeu-vos altres, els que avui m'escolteu aquí; en aquella tarda esplendorosa del 20 de maig, qui'n nosaltres se recordava de la llei de jurisdiccions? Qui'n nosaltres se recordava de que festejaven a uns diputats que havien sigut vençuts? No era de protesta ni era de derrota aquella festa: aquella festa era tota ella una afirmació y tota ella respirava alegria. Per què? Perque en aquella festa celebraven una gran victòria, celebraven la victòria dels catalans sobre els mateixos, sobre'l seu odí, sobre les seves enveges... (Els aplaudiments ofegeuen la veu del orador.)

Y després d'aquell dia se'n va plantejar a nosaltres, als organitzadors del Homenatge, el problema de què'n teneu del fer de la corrente formidable del nostre poble. Alguns, molt pochs, creyen que devien abandonarla, que devia acabar en aquell moment la història de la Solidaritat. Varen ser molt pochs. Pera'l que creyen que aquell moviment havia d'aprofitar's quedaven dos camins a seguir: el camí tradicional de la nostra antiga política, el camí de la protesta y de la revolta, d'el camí de la afirmació, de la construcció, del civisme, de ferne un poble constructiu del poble català. (Molt bé.)

El primer era sensíssim. Ne temem prou ab donar al nostre poble una bandera de protesta o una bandera d'affirmacions sommadiors y romàntiques, de grans concepcions, de grans teories, de grans reformes, que al venir el moment del desengany, perque es impossible que aquestes grans reformes en poch temps se realisin, haurien pogut llençar el poble a lo que haguessin volgit, a la protesta, a la revolta... (Aplaudiments.)

Mes, lo que passava a Catalunya, no es una cosa extraordinaria, no es una cosa per la que no hagin passat quasi tots els pobles del món.

L'accio colectiva

La Solidaritat Catalana significava una nova política, significava una orientació nova en la direcció política del nostre poble, y tot lo fort, tot lo seconde, tot lo que podia ésser trascendent per la vida del poble de Catalunya, era aquella nova orientació, era aquella nova política que creava ab la Solidaritat Ca-

talana.

La història de Catalunya n'està plena de moviments de revolta y de protesta y està, des de fa algunes seiges, quasi verge d'affirmacions. Per un període llargissim de falta d'accio col·lectiva. En l'accio individual el temperament català no's havia manat que del propi poble, del treball tant, però, constant, mentre que en l'accio col·lectiva, constant, mentre que per aquest estiu, per la seva extensió, s'entregava constantment a les affirmacions romàntiques, a la visió de coses futures, incertes, imprecises, y s'hi llevantava ab tota l'Àmbit, buscant una finalitat que no arribava a precisar-se be; y se conjuraven tots els esforços en una d'aquestes affirmacions romàntiques y aquesta acció fracassava, perque havia de fracassar fatalment, y la culpa de tots els fracassos, d'aquests fracassos de l'accio colectiva, yromàntica, no la atribuia, com havia de ferlo, a les seves propies fautes, sinó que la atribuia sempre a agents externs, a inimicacions, a traïsos, a causes que havien de ser de-

altres, quan en definitiva la culpa d'aquests fracassos era de la via equivocada que havia seguit el poble català. (Molt bé.)

Y a cada un d'aquests fracassos seguia un període d'aplanament. Els uns descofanaven de l'accio política y, doncs, plena satisfacció al seu egoísmo s'apartaven de tota acció col·lectiva; els altres se'n anaven a les afirmacions radicals, els partits revolucionaris, y això, en el fons, es igual que l'apartament egoísta de l'accio col·lectiva: es una imatge manifestació de presesa y d'egosmeil, retirar-se a casa y no preocupar-se de la vida col·lectiva, y l'enregars a afirmacions radicals y revolucionaries, estimuladores de la matixa presesa y propagadores del mateixos desenganyos. (Sorollosa ovació.)

El Catalanisme

L'únic moviment col·lectiu català que s'havia apartat d'aquesta característica, en part, el moviment catalanista; y al parlar del moviment catalanista no parlo exclusivament del moviment catalanista en lo polític; en lo polític poch elogiis podria dirigir. Però el moviment catalanista havia fet afirmacions y aquestes afirmacions s'havien traduit en fruits de benestar y havien produït una literatura y produït una escola jurídica y continuen produint totes les manifestacions més excessives de la espiritualitat d'un poble. (Molt bé.)

Al explicar la gènesis, la vida y la desaparició de la Solidaritat Catalana, ho faré com qui parla d'una cosa històrica, d'una cosa definitivament liquidada; perque abans d'entrar en material sentit en mi la necessitat de ferros una declaració que poser a molts de vosaltres vos contrariarà; jo credo que la Solidaritat tal com ha existit, que lo més fort y lo més viu de la Solidaritat Catalana, devem, per desgracia, mirarlo avuy com un aconteixement històric, com una cosa passada.

La prima acció conjunta

Y els que'n lamentaven de l'accio paral·lelament negativa que para tota activitat política t'el poble català, l'esperaven ab ansia vivissima aquest moment, y aquest moment se va presentar. Y jo recordo la gènesis d'aquest moment. Recordo que després dels fets del 25 de novembre me trobava a Madrid, me trobava al Congrés, quan un diputat regionalista, un bon amic meu, a qui des d'allà contemplava, que sortia del Saló de Sessions, me va dir: «En Salmerón acaba de convidar als diputats catalanistes a que duguem per esborranyes tots les discordies y a que fem acció conjunta pera restablir la pau y la cordialtat a la terra de Catalunya. Jo crech que ho tinc d'acceptar. —Y jo li vaig dir: —Y tant com se deu acceptar!»

Y vingué la primera acció conjunta, la primera manifestació d'amor, de reconciliació, de pau, d'affirmació. (Molt bé.)

Y vingué la primera acció conjunta, la primera manifestació d'amor, de reconciliació, de pau, d'affirmació. (Molt bé.)

Recordo després que iniciava un moment de persecució a la nostra terra, ab alguns companys varem passar la frontera. Varem acudir a la premsa de França, para exposar devant d'Europa lo que passava a casa nostra; y recordo que varem escriure un memorial explicant la situació de Catalunya, en el que déiem ja, ab una seguretat absoluta, que vindrà'l moment de conjunció de totes les forces polítiques catalanes, pera una afirmació, pera la afirmació de la defensa de la nostra terra y pera encaminarla per les vies de llibertat y autonomia. Tenim la convicció més plena de que això vindrà.

Jo recordo que, tornant de França, a la primera estació espanyola vaig comparar la premsa de Barcelona y en aquells moments, Uteig, en el famós article de L'Amour «El alma en los labios», que veia a orçar el seu veto a n'aquesta convocatòria. Me va produir aquest article una certa contrarietat, però no'm va disgustar: jo tenia plena fe en què aquell nostre poble seguiria la corrent d'amor que en el Parlament havia sinyalat en Salmerón.

poble alemany, ab tots els vics què tenia aquell poble, ab el sentit de la unitat y ab l'escut de la victòria s'ha transformat en un dels pobles més aprests pera funcions de govern de l'Estat. (Molt bé.)

La prima acció conjunta

Y els que'n lamentaven de l'accio paral·lelament negativa que para tota activitat política t'el poble català, l'esperaven ab ansia vivissima aquest moment, y aquest moment se va presentar. Y jo recordo la gènesis d'aquest moment. Recordo que després dels fets del 25 de novembre me trobava a Madrid, me trobava al Congrés, quan un diputat regionalista, un bon amic meu, a qui des d'allà contemplava, que sortia del Saló de Sessions, me va dir: «En Salmerón acaba de convidar als diputats catalanistes a que duguem per esborranyes tots les discordies y a que fem acció conjunta pera restablir la pau y la cordialitat a la terra de Catalunya. Jo crech que ho tinc d'acceptar. —Y jo li vaig dir: —Y tant com se deu acceptar!»

Y vingué la primera acció conjunta, la primera manifestació d'amor, de reconciliació, de pau, d'affirmació. (Molt bé.)

Y vingué la primera acció conjunta, la primera manifestació d'amor, de reconciliació, de pau, d'affirmació. (Molt bé.)

Recordo després que iniciava un moment de persecució a la nostra terra, ab alguns companys varem passar la frontera. Varem acudir a la premsa de França, para exposar devant d'Europa lo que passava a casa nostra; y recordo que varem escriure un memorial explicant la situació de Catalunya, en el que déiem ja, ab una seguretat absoluta, que vindrà'l moment de conjunció de totes les forces polítiques catalanes, pera una afirmació, pera la afirmació de la defensa de la nostra terra y pera encaminarla per les vies de llibertat y autonomia. Tenim la convicció més plena de que això vindrà.

Jo recordo que, tornant de França, a la primera estació espanyola vaig comparar la premsa de Barcelona y en aquells moments, Uteig, en el famós article de L'Amour «El alma en los labios», que veia a orçar el seu veto a n'aquesta convocatòria. Me va produir aquest article una certa contrarietat, però no'm va disgustar: jo tenia plena fe en què aquell nostre poble seguiria la corrent d'amor que en el Parlament havia sinyalat en Salmerón.

La seva realisació

Imaginaveu, ciutadans, la obra immensa d'educació que hauríem fet nòstros ab la realisació del Programa del Tívoli; imaginaveu com en un sol dia hauríem redonat al nostre poble d'una història eterna d'intents abortats, de protestes revolucionaries estèrials, de desenganyos que han vindut a amargar

gramma del Tívoli pera poder portar darrera a tot un poble! (Com s'equivocaven els que això diuen!

Y això, lo trascendent del Programa del Tívoli era, precisament, la seva modestia y el seu sentit práctic. Un moviment d'opinió al qual els seus directors donen flamerades y banderes de grans ideals pera portar al desastre, es historias de tots els països, es un fet que marca els moments de decadència de tots els pobles y d'enlairament momentanis dels seus directors. (Grans aplaudiments.)

Però en el cas d'un moviment de

solidaritat, com el de la Solidaritat Catalana, hi havia això que el seu sentit

modestia y el seu sentit práctic. Un

moviment d'opinió al qual els seus

directors donen flamerades y banderes

de grans ideals pera portar al desastre,

es historias de tots els països, es un

fet que marca els moments de decadència de tots els pobles y d'enlairament

momentanis dels seus directors. (Grans aplaudiments.)

Però en el cas d'un moviment de

solidaritat, com el de la Solidaritat Ca-

talana, hi havia això que el seu sentit

modestia y el seu sentit práctic. Un

moviment d'opinió al qual els seus

directors donen flamerades y banderes

de grans ideals pera portar al desastre,

es historias de tots els països, es un

fet que marca els moments de decadència de tots els pobles y d'enlairament

momentanis dels seus directors. (Grans aplaudiments.)

Però en el cas d'un moviment de

solidaritat, com el de la Solidaritat Ca-

talana, hi havia això que el seu sentit

modestia y el seu sentit práctic. Un

moviment d'opinió al qual els seus

directors donen flamerades y banderes

de grans ideals pera portar al desastre,

es historias de tots els països, es un

fet que marca els moments de decadència de tots els pobles y d'enlairament

momentanis dels seus directors. (Grans aplaudiments.)

s'haqueren semblar com una gota d'aigua a una altra gota d'aigua.

Unanimitat de criteri

Així va començar la segona campanya parlamentària; ab un acord absolut, tant en la crítica com en l'affirmació, davant del projecte d'Administració local.

Tinch de fer una salutat, al parlar d'aquesta unanimitat de criteri en l'apreciació del projecte d'Administració, que havien de discutir al Congrés. El senyor Lluhi, després l'agost al octubre de 1907, publicà en «El Poble Català» una pila d'articles per il·lustrar el criteri dels seus llegadors, exposant el projecte d'Administració local i comentant-lo. A la veritat, els comentaris del senyor Lluhi, si que difereixen del criteri meu i del del senyor Suñol, per la senzilla raó de que el senyor Lluhi, en els seus articles comentava tranquilment el primer projecte del Govern, que havia sigut retirat, i combatia ab ardorós entusiasme d'aquell projecte que havien desaparegut en el projecte que des del juliol tenia estat parlamentari i que havia de servir de base a les nostres discussions. (Aplaudiments).

Y ja vaig al Congrés per primera vegada i als dos dies de serí ens reunim tots els diputats i senadors de Solidaritat Catalana i tractem de definir quin serà el nostre criteri en la discussió de la totalitat del projecte; i yo tinch fa honra de proposar a tots els meus companys, que entenia que havien de fer una declaració pública de disconformitat davant del projecte, i que, després, si la totalitat del projecte venia aprovada, havien d'anar a incorporar la totalitat del nostre pensament per medi d'esmenes dins d'aquest projecte. Y aquest criteri meu es defensat pel senyor Carner i defensat pel senyor Hurtado per una pila d'altres que creien indispensable que abans de entrar en la discussió de totalitat se publicés oficialment aquesta declaració nostra, de que les modificacions que en el projecte havia introduït el senyor Maura tampoc ens satisfiyan.

Va combatre aquesta proposició meva, aquesta declaració que jo la portava redactada, el senyor Salmerón. Va dir el senyor Salmerón què fer una protesta d'aquesta mena era una cosa que s'apartava en absolut de les tradicions parlamentàries; que era, parlamentàriament, una incorrecció; que lo natural era que en els nostres discursos sobre la totalitat expressessim ab tota franquesa el nostre criteri i que després, tal vegada, vindria l'hora de fer una declaració colectiva.

Comencen les falsetats

Doncs bé, senyors; aquesta reunió apareix relatada en «El Poble Català» el dia 14 d'octubre, per un telegrama del seu redactor especial,—que serveix de base a una sèrie d'articles insidiosos—en el qual senzillament atribuï el senyor Carner i al senyor Hurtado la proposició que jo havia formulat, però formulant contra una de meva; y a mi m'atribueix lo que havia dit el senyor Salmerón, però sense fer-ho a base d'un veritable intent de tracció a la causa de Catalunya. (Aplaudiments.)

Diu axis el telegrama:

«Amplicació.—Madrid, 13, 10'15 nit.... La reunió ha començat a quarts de cinqu de la tarda i s'ha acabat a les vuit del vespre. Al sortir esperaven als diputats que formen la esmentada minoria molts amics y periodistes, que els han interrogat desitjosos de saber els assumptes de que havien tractat. Sols alguns d'ells han dit quatre paraules: la majoria s'han tancat en la més absoluta reserva, limitant-se a dir que tot ho trobarien en la nota oficiala que's facilitaria a la premsa. Axis s'ha fet, en efecte, y de sa lectura se desprén que la reunió ha tingut en realitat molt importància, com ja suposava. Els informes que he pogut proporcionar-me permeten dir que l'assumpte de la reunió ha sigut definir l'actitud en que s'ha de collocar la minoria en el referent al projecte d'Administració Local que té presentat el Govern. La discussió sembla que sigueix molt animada. Alguns sostenen el criteri de que des del primer moment els solidaris fessin declaracions de conformitat ab lo fonamental del esmentat projecte; altres opinaven que tals declaracions no eren oportunes en aquests moments. Aquest darrer criteri es el que ha degot triomfar segurament, com ja se'n presumeix desde fa dies, en quells elements de la dreta plantejaren el problema sostenint la primera opinió indicada a la que s'oposen els senyors Salmerón, Vallès y Ribot y altres. El diputat per Terrassa senyor Hurtado ha plantejat també la qüestió de que els diputats solidaris rebutjan tots els projectes del senyor Maura, declarant que igualment no n'accepten cap dels d'Hisenda. (El Poble Català, dilluns, 14 octubre de 1907.)

Y a base d'aquest telegrama fals, que sabien que era fals, el que l'escribia i el qual rebia el qui publicava, des del 14 d'octubre en endavant, en «El Poble Català» van començar a aparèixer diàriament una sèrie d'articles, parlant de les nostres conspiracions tenebroses per a arreglar-nos a n'en Maura tota l'obra colletiva de Catalunya.

Jo, allàvors, a Madrid, me vaig dirigir al home llegal, que es en Carner, y li vaig dir:

—Carner: vos sabeu que es fals lo que diu en «El Poble Català» i vos sabeu que aquesta campanya que fa no pot perjudicarme a mi, que es una campanya d'engany al nostre poble; que es una campanya de perversió del nostre poble, y vos teniu el dever de fer que això s'escriví. Vos sabeu la veritat.

M'ho va prometre, m'ho va reconsenyir y me va dir que escriuria el mateix dia. Tinch de creure que va escriure, però sé també que no m'va fer cap cas, ni's va tenir atenció a les seves paraules.

A Barcelona y a Madrid

Però, mentreix això passava a Barcelona, a Madrid feien acord conjunta. Mentreix aquell predicava la discordia, a Madrid, cada tarda, presidit per en Salmerón, ens reuníem un representant de cada un dels partits de Solidaritat catalana y, anàvem estudiant el projecte d'Administració local y anàvem redactant les primeres esmenes y anàvem ab una unanimitat perfecta no perturbada ni per una ombra de discordia, preparant l'obra que després realisarem d'incorporar les nostres aspiracions al projecte d'Administració local.

Va venir el discurs que en representació de la minoria regionalista va fer el senyor Bertran y Musitu, y va venir al cap d'uns quants dies el discurs del senyor Suñol. «El Poble Català» diu quel senyor Suñol afirmava en absolut la seva disconformitat amb el criteri del senyor Bertran y Musitu, y quel discurs del senyor Suñol era tot lo contrari del discurs del senyor Bertran, y el propi senyor Suñol, al recitar davant de l'accusació que li feya un individu de la comissió d'Administració local, el senyor Maklounado, de que tal vez no havia conformitat absoluta entre lo que havia dit el Sr. Suñol y el Sr. Bertran y Musitu, diu:

«Que yo le discrepaba del señor Ber-

tran y Musitu en el júic que formé de la tutela, puesta por vosotros en la ley! Yo he visto en S. S. señor Calderón, una especie de prurito de buscar contradicciones entre nosotros. No, nosotros en lo fundamental, en lo esencial, quedamos tranquilos, estamos conformes; cada cual reserva para sí la libertad de sus propias ideas, de sus convicciones particulares en muchos órdenes y esferas de la vida; ¡ah!, pero en lo que aquí representamos, estamos juntos, formamos una unidad indestructible, separados el señor Calderón, y esta es la prueba más evidente de que existe, de que tiene realidad en la vida la región que nos ha confiado su representación altísima.

Y a sé que se refiere el señor Calderón a que el señor Bertran y Musitu empezó refiriendo a la comisión por la idea de haber querido introducir orden, moralidad en la administración económica de los Municipios. Significaba el señor Bertran un deseo muy natural, desejo que tengo yo también, porque el criterio del señor Bertran y el mio, con referència a nuestros proyectos, me parecen exactamente el mismo. (Aplaudiments.)

Y ve'l discurs, el discurs notabilíssim,

del senyor Suñol, el discurs que vaig tenir la satisfacció d'escutar, subratllant ab un aplaudiment menys el final de cada un dels seus paràgrafs y anotant «El Poble Català» del dia següent que jo havia sigut un dels que ab més entusiasme havien felicitat al senyor Suñol. Y, no obstant, pera fer obra patriòtica (Kialles), en l'article que va publicar «El Poble Català», explicant el discurs del senyor Suñol, diu lo següent: «El discurs de mestre den Suñol ha produït un efecte doble: ha ferit mortalment el projecte de reforma de l'Administració local, pels senyors Carner, Vallès y Cambó, s'han mostrat els tres ab абсолют criteri de conformitat. Els tres diputats s'han repartit la redacció de les esmenes, quedant en tornar a reunir-se. En esta cuestió, repito que no hubo vot.

Y anem seguit aquella tasca, que començada a Madrid acabem a Barcelona.

Y ve'l discurs, el discurs notabilíssim, del senyor Suñol, el discurs que vaig tenir la satisfacció d'escutar, subratllant ab un aplaudiment menys el final de cada un dels seus paràgrafs y anotant «El Poble Català» del dia següent que jo havia sigut un dels que ab més entusiasme havien felicitat al senyor Suñol. Y, no obstant, pera fer obra patriòtica (Kialles), en l'article que va publicar «El Poble Català», explicant el discurs del senyor Suñol, diu lo següent: «El discurs de mestre den Suñol ha produït un efecte doble: ha ferit mortalmente el projecte de reforma de l'Administració local, pels senyors Carner, Vallès y Cambó, s'han mostrat els tres ab absolute criteri de conformitat. Els tres diputats s'han repartit la redacció de les esmenes, quedant en tornar a reunir-se. En esta cuestió, repito que no hubo vot.

Y anem seguit aquella tasca, que començada a Madrid acabem a Barcelona.

Y ve'l discurs, el discurs notabilíssim,

del senyor Suñol, el discurs que vaig tenir la satisfacció d'escutar, subratllant ab un aplaudiment menys el final de cada un dels seus paràgrafs y anotant «El Poble Català» del dia següent que jo havia sigut un dels que ab més entusiasme havien felicitat al senyor Suñol. Y, no obstant, pera fer obra patriòtica (Kialles), en l'article que va publicar «El Poble Català», explicant el discurs del senyor Suñol, diu lo següent: «El discurs de mestre den Suñol ha produït un efecte doble: ha ferit mortalmente el projecte de reforma de l'Administració local, pels senyors Carner, Vallès y Cambó, s'han mostrat els tres ab absolute criteri de conformitat. Els tres diputats s'han repartit la redacció de les esmenes, quedant en tornar a reunir-se. En esta cuestió, repito que no hubo vot.

Y anem seguit aquella tasca, que començada a Madrid acabem a Barcelona.

Y ve'l discurs, el discurs notabilíssim,

del senyor Suñol, el discurs que vaig tenir la satisfacció d'escutar, subratllant ab un aplaudiment menys el final de cada un dels seus paràgrafs y anotant «El Poble Català» del dia següent que jo havia sigut un dels que ab més entusiasme havien felicitat al senyor Suñol. Y, no obstant, pera fer obra patriòtica (Kialles), en l'article que va publicar «El Poble Català», explicant el discurs del senyor Suñol, diu lo següent: «El discurs de mestre den Suñol ha produït un efecte doble: ha ferit mortalmente el projecte de reforma de l'Administració local, pels senyors Carner, Vallès y Cambó, s'han mostrat els tres ab absolute criteri de conformitat. Els tres diputats s'han repartit la redacció de les esmenes, quedant en tornar a reunir-se. En esta cuestió, repito que no hubo vot.

Y anem seguit aquella tasca, que començada a Madrid acabem a Barcelona.

Y ve'l discurs, el discurs notabilíssim,

del senyor Suñol, el discurs que vaig tenir la satisfacció d'escutar, subratllant ab un aplaudiment menys el final de cada un dels seus paràgrafs y anotant «El Poble Català» del dia següent que jo havia sigut un dels que ab més entusiasme havien felicitat al senyor Suñol. Y, no obstant, pera fer obra patriòtica (Kialles), en l'article que va publicar «El Poble Català», explicant el discurs del senyor Suñol, diu lo següent: «El discurs de mestre den Suñol ha produït un efecte doble: ha ferit mortalmente el projecte de reforma de l'Administració local, pels senyors Carner, Vallès y Cambó, s'han mostrat els tres ab absolute criteri de conformitat. Els tres diputats s'han repartit la redacció de les esmenes, quedant en tornar a reunir-se. En esta cuestió, repito que no hubo vot.

Y anem seguit aquella tasca, que començada a Madrid acabem a Barcelona.

Y ve'l discurs, el discurs notabilíssim,

del senyor Suñol, el discurs que vaig tenir la satisfacció d'escutar, subratllant ab un aplaudiment menys el final de cada un dels seus paràgrafs y anotant «El Poble Català» del dia següent que jo havia sigut un dels que ab més entusiasme havien felicitat al senyor Suñol. Y, no obstant, pera fer obra patriòtica (Kialles), en l'article que va publicar «El Poble Català», explicant el discurs del senyor Suñol, diu lo següent: «El discurs de mestre den Suñol ha produït un efecte doble: ha ferit mortalmente el projecte de reforma de l'Administració local, pels senyors Carner, Vallès y Cambó, s'han mostrat els tres ab absolute criteri de conformitat. Els tres diputats s'han repartit la redacció de les esmenes, quedant en tornar a reunir-se. En esta cuestió, repito que no hubo vot.

Y anem seguit aquella tasca, que començada a Madrid acabem a Barcelona.

Y ve'l discurs, el discurs notabilíssim,

del senyor Suñol, el discurs que vaig tenir la satisfacció d'escutar, subratllant ab un aplaudiment menys el final de cada un dels seus paràgrafs y anotant «El Poble Català» del dia següent que jo havia sigut un dels que ab més entusiasme havien felicitat al senyor Suñol. Y, no obstant, pera fer obra patriòtica (Kialles), en l'article que va publicar «El Poble Català», explicant el discurs del senyor Suñol, diu lo següent: «El discurs de mestre den Suñol ha produït un efecte doble: ha ferit mortalmente el projecte de reforma de l'Administració local, pels senyors Carner, Vallès y Cambó, s'han mostrat els tres ab absolute criteri de conformitat. Els tres diputats s'han repartit la redacció de les esmenes, quedant en tornar a reunir-se. En esta cuestió, repito que no hubo vot.

Y anem seguit aquella tasca, que començada a Madrid acabem a Barcelona.

Y ve'l discurs, el discurs notabilíssim,

del senyor Suñol, el discurs que vaig tenir la satisfacció d'escutar, subratllant ab un aplaudiment menys el final de cada un dels seus paràgrafs y anotant «El Poble Català» del dia següent que jo havia sigut un dels que ab més entusiasme havien felicitat al senyor Suñol. Y, no obstant, pera fer obra patriòtica (Kialles), en l'article que va publicar «El Poble Català», explicant el discurs del senyor Suñol, diu lo següent: «El discurs de mestre den Suñol ha produït un efecte doble: ha ferit mortalmente el projecte de reforma de l'Administració local, pels senyors Carner, Vallès y Cambó, s'han mostrat els tres ab absolute criteri de conformitat. Els tres diputats s'han repartit la redacció de les esmenes, quedant en tornar a reunir-se. En esta cuestió, repito que no hubo vot.

Y anem seguit aquella tasca, que començada a Madrid acabem a Barcelona.

Y ve'l discurs, el discurs notabilíssim,

del senyor Suñol, el discurs que vaig tenir la satisfacció d'escutar, subratllant ab un aplaudiment menys el final de cada un dels seus paràgrafs y anotant «El Poble Català» del dia següent que jo havia sigut un dels que ab més entusiasme havien felicitat al senyor Suñol. Y, no obstant, pera fer obra patriòtica (Kialles), en l'article que va publicar «El Poble Català», explicant el discurs del senyor Suñol, diu lo següent: «El discurs de mestre den Suñol ha produït un efecte doble: ha ferit mortalmente el projecte de reforma de l'Administració local, pels senyors Carner, Vallès y Cambó, s'han mostrat els tres ab absolute criteri de conformitat. Els tres diputats s'han repartit la redacció de les esmenes, quedant en tornar a reunir-se. En esta cuestió, repito que no hubo vot.

Y anem seguit aquella tasca, que començada a Madrid acabem a Barcelona.

Y ve'l discurs, el discurs notabilíssim,

del senyor Suñol, el discurs que vaig tenir la satisfacció d'escutar, subratllant ab un aplaudiment menys el final de cada un dels seus paràgrafs y anotant «El Poble Català» del dia següent que jo havia sigut un dels que ab més entusiasme havien felicitat al senyor Suñol. Y, no obstant, pera fer obra patriòtica (Kialles), en l'article que va publicar «El Poble Català», explicant el discurs del senyor Suñol, diu lo següent: «El discurs de mestre den Suñol ha produït un efecte doble: ha ferit mortalmente el projecte de reforma de l'Administració local, pels senyors Carner, Vallès y Cambó, s'han mostrat els tres ab absolute criteri de conformitat. Els tres diputats s'han repartit la redacció de les esmenes, quedant en tornar a reunir-se. En esta cuestió, repito que no hubo vot.

Y anem seguit aquella tasca, que començada a Madrid acabem a Barcelona.

Y ve'l discurs, el discurs notabilíssim,

del senyor Suñol, el discurs que vaig tenir la satisfacció d'escutar, subratllant ab un aplaudiment menys el final de cada un dels seus paràgrafs y anotant «El Poble Català» del dia següent que jo havia sigut un dels que ab més entusiasme havien felicitat al senyor Suñol. Y, no obstant, pera fer obra patriòtica (Kialles), en l'article que va publicar «El Poble Català», explicant el discurs del senyor Suñol, diu lo següent: «El discurs de mestre den Suñol ha produït un efecte doble: ha ferit mortalmente el projecte de reforma de l'Administració local, pels senyors Carner, Vallès y Cambó, s'han mostrat els tres ab absolute criteri de conformitat. Els tres diputats s'han repartit la redacció de les esmenes, quedant en tornar a reunir-se. En esta cuestió, repito que no hubo vot.

Y anem seguit aquella tasca, que començada a Madrid acabem a Barcelona.

Y ve'l discurs, el discurs notabilíssim,

del senyor Suñol, el discurs que vaig tenir la satisfacció d'escutar, subratllant ab un aplaudiment menys el final de cada un dels seus paràgrafs y anotant «El Poble Català» del dia següent que jo havia sigut un dels que ab més entusiasme havien felicitat al senyor Suñol. Y, no obstant, pera fer obra patriòtica (Kialles), en l'article que va publicar «El Poble Català», explicant el discurs del senyor Suñol, diu lo següent: «El discurs de mestre den Suñol ha produït un efecte doble: ha ferit mortalmente el projecte de reforma de l'Administració local, pels senyors Carner, Vallès y Cambó, s'han mostrat els tres ab absolute criteri de conformitat. Els tres diputats s'han repartit la redacció de les esmenes, quedant en tornar a reunir-se. En esta cuestió, repito que no hubo vot.

desastre pera nosaltres es que jo tregui la responsabilitat de sostenirla. Y assumeixo aquesta responsabilitat i faig el sacrifici més gran de la meva vida política anant a una batalla que sé per endavant perduda, y quines conseqüències pera la sort de la Solidaritat no puch preveure.

Y defenso la proposició, posant en les meves paràdrides tota la meva ànima, y per un d'aquests moments emotius que en el Parlament se produïxen, estic a punt d'evitar el desastre y convertirlo en victòria. Vé un moment d'emoció en el Parlament en que en Maura, veient la trascendència de la votació que anava a comensarse, accepta la proposició: Accepto en diu—que's digui que la voluntat del Parlament es que la llei de Jurisdiccions sigui derogada; únicament vos demaneu que n'lieveu un adverbí: l'adverbí «imediatament», que no l'oposeu cap Govern del mon; que cap Govern pot acceptar que un Parlament ni imposi, el moment en que ha de prendre una iniciativa assumint la responsabilitat. (Els forts aplaudiments ofeguen les paraules del orador).

Devant d'aquesta invitació den Maura, en plè saló de sessions del Congrés, en mitj d'una emoció intensíssima, perquè tots vèiem que aquell podia ésser un moment trascendent per la vida de Catalunya i Espanya, jo invito als meus companys de la esquerda a sumir-se en aquest adverbí y venir a Catalunya ab la victòria d'una votació unànima del Congrés, consagrant la primera aspiració de la Solidaritat Catalana; y'm diuen que no; y se'n planteja a mí el problema, en aquells moments solemnes, del espectacle d'una discordia entre nosaltres, d'una discordia vergonyosa, de posar de manifest l'espiritu suicida d'una part de la representació parlamentaria de la Solidaritat Catalana, y vaig preferir sumarme a la conducta suicida dels companys de la esquerda, fent que la imprudència fos obra de tots, fins responsabilitat conjunta, pera veure si així, anant junts, podríem pordonarnos Catalunya del dishonor que anàvem a fer. (Aplaudiments).

Aquell discurs fou aplaudit ab entusiasme pels diputats de la esquerda, y en Sufol propou que's digui en la premsa que jo ho interpretava d'una manera marxista! pensament de tots; y al cap d'un mes, de dos mesos, de tres mesos, d'aquest discurs meu, que significa més gran dels sacrificis que he fet en la meva vida política, que va produir entre tots els diputats solidaris, al pronunciar un esclat d'adhesió que no puch recordar sense ruboritzar-se, d'aquest discurs en d'honor han sortit la major part de les cites, dels retrets pera acusar-me devan l'opinió catalana. (Aplaudiments).

Per adobar una derrota buscada

Y s'acabà la sessió històrica de la llei de jurisdiccions; ens reunim y parlrem de lo que hem de fer després de la nostra derrota, de la derrota buscada, buscada desde un principi, insistint en buclar, quan teníem la victòria en les nostres mans.

La perplexitat de tots era immensa devant del camí que devíem seguir. Els regionalistes que havíem anat a l'aqueixa batalla contra la nostra voluntat, n'acceptarem totes les conseqüències y no defugrem la solució radical de retirar-nos del Parlament; el nostre honor y el prestigi de la nostra representació, allàvors, ens exigíà donar conseqüència radical a un acte que havíem fet com a radicals; nosaltres, parlamentàriament, estàvem fracassats fins que'l nostre poble no no reiterés la confiança. Y va ser acceptat aquest criteri y adoptat aqueix camí, únic que a nostre poble s'obria; varem proposar nosaltres la celebració d'aquella Assemblea Nacional Catalana, de la reunió de totes les representacions corporatives de la nostra terra, perquè ns treguessin del carreró sense societat en quèns havíem ficat, ens reňessin de la culpa que havíem comesa, y ens tornessin a donar un prestigi que nosaltres havíem llençat.

era combatut per «El Poble Català» y pels homes del nacionalisme republicà a base de que deixava indotades les hisendes municipals, afirmant que fracassarien tots els intents d'autonomia, perquè no estaven ben nodrides aquestes hisendes; y nosaltres, en aquest punt, coincidíem absolutament ab el seu criteri. Era de suposar, per lo tant, que al veir la discussió d'aquest extrem, en que tots pensavem igual, en que anàvem a defensar una mateixa cosa en benefici de Catalunya, hi posaríem totòhom, quan menys, aquell interés que s'havia posat al fer la obra purament destructiva de la campanya del vot corporatiu. Y vé una discussió y anem a Madrid y de tots els directors del nacionalisme republicà que tenien representació en el Parlament non'n compareix ni un. Aquelles hisendes indotades havien deixat d'interessarlos; aquell plet de la vida econòmica a les noves organitzacions ja no li despertava cap entusiasme. I per què? Perquè nosaltres pensavem lo mateix que els y perquè nosaltres havíem anat a Madrid a fer així aquesta campanya y perquè la obra corrosiva dels seus amics havia arribat a enverinar la opinió dels seus partidaris fins al punt de que la sola acció conjunta ab nosaltres, treballant per la obra de tots, fins treballant per l'autonomia de Catalunya, els hi havia sigut censurada; perquè l'esperit de destructió s'havia imposat a totes les altres consideracions y totes les ofegava. (Aplaudiments).

La nova política era morta

Tota la obra d'educació que pogué fer la Solidaritat Catalana, en aquells dies ja era ben morta. No era morta encara la conjunció dels partits, però la nova política, la política nova de que ab gran perspicacia parla l'Hurtado, era abortada definitivament. Tornarem a la vella història de les nostres desgràcies: la critica contra l'acció, els pures contraris traïdors; els que treballen tenint que una llei, un cop dictada, s'ha de aplicar y la seva aplicació es dora del Govern y si en una llei d'autonomia mentres s'elabora li negueu el valor de l'acte d'autonomia, sab quina autoritat demanareu, als governs que l'apliquin y la interpretin la llei d'autonomia? En canvi, una llei que sigui d'autonomia, quel Govern ho digui y que la opinó no consagri, no n'ingues dubte, ne hi hà perill; en la seva aplicació serà una llei d'autonomia, que'ra una articulat. (Aplaudiments).

Després vingueren les eleccions del setembre de 1908 y anem junts a la lluita, parlant de Solidaritat. Ja no regava l'amor entre nosaltres: es l'odi comú a n'en Lerroux, l'odi que manté, en aquell moment, la conjunció dels partits solidaris. L'odi a n'en Lerroux, quel 20 de maig ningú sentia, quan sols era l'amor lo que portava la conjunció de totes les forces catalanes.

Y perdrem aquelles eleccions perque devíem pèrdures. Y venen les eleccions municipals de maig y les eleccions municipals de desembre; y allàvors no hi ha ni Solidaritat, ni sisquera coalició de partits devant del enemic comú.

Després de que s'havia predicat, en nom del nacionalisme republicà, de les nostres tradicions imaginaries, era impossible que aquella massa envirenyada portés una acció conjuntament ab nosaltres y el camí d'una nostra obra partidista, corrosiva de la Solidaritat Catalana, destructora de la nova política que devia engendrar, es el municipi de Barcelona entrebat absolutament a n'en Lerroux. Aquesta ambigüitat d'Esquerre pera desfilar a n'en Lerroux ja veieu el resultat que ha donat: internament en Lleida, ens amó de Barcelona.

Tots la mirem ab tristesa la situació creada, tots els que varem anar a la Solidaritat al impuls d'un amor y ab ganas de fer una afirmació. Els que en la Solidaritat no hi buscaven més que'l medi de convertir en partit una dissidència, d'aixecar una heretgia contra la religió de que havien sortit, de plantar una iglesia contra un'altra, aquests, avui, devant de la desorganització d'aquest moviment de Catalunya, devant de la desgràcia de Barcelona, estan contents que la seva obra, la realització del seu desig, que diuen que han conseguit la seva obra, la realització del seu desig, que ja son un partit y que a Barcelona, tenint la influència decisiva de la vida catalana en la orientació y en la direcció de la vida espanyola.

Y en la organització d'aquesta Assamblea, pera tornar-nos el prestigi als diputats, pera reiterar-nos un mandat que'ns permetés tornar al Parlament, se va manifestar altra vegada l'esperit d'odi de descomposició, de destrucció. Se va designar als representants de les quatre Diputacions catalanes pera que organissin y presidissin aquesta Assamblea que'ns havia de rentar de les nostres culpes, y aquests quatre presidentes de les Diputacions catalanes varen fer el que els dictà'l seu criteri. Y un grup de diputats de la esquerda, devant d'aquest reglament, fet pel que convocaven al poble de Catalunya pera que'l poble en la seva aplicació, cometeu un error de tècnica y feu una mala obra; en primer lloc, estimuleu a tota la premsa de Madrid enemiga de Catalunya a que ataquí ab més verí aquest progete, y a la vegada tanquen tota possibilitat de que en la discussió parlamentària poguem conseguir algun grau major d'autonomia dels que hem conseguit incorporar-nos fins ara.

En Carner, discutint ab mí, moltes vegades sobre la actuació d'uns y altres dins de Catalunya, me feya un argument que de primera impressió arriba a convincer. Me deya en Carner: «Vosaltres, els de la Lliga, al elegir públicament el projecte d'Administració local, al dir públicament lo que en ell s'ha conseguit y al donar grans confiances al nostre poble en la seva aplicació, cometeu un error de tècnica y feu una mala obra; en primer lloc, estimuleu a tota la premsa de Madrid enemiga de Catalunya a que ataquí ab més verí aquest progete, y a la vegada tanquen tota possibilitat de que en la discussió parlamentària poguem conseguir algun grau major d'autonomia dels que hem conseguit incorporar-nos fins ara.

En aquell temps, señoress, ja la obra de pessimisme, la obra de destrucció de tota esperança en el cor del poble, l'obra d'escarrapament d'aquella capa tènue de sentit positiu, construït que a la empenta del amor havíem escampat sobre'l nostre poble, ja estava destruïda.

Ens va autorizar, ens va manar l'Assamblea que tornessim a les Corts!

En Moret fà un discurs en que la oposició al projecte d'Administració local se barreja ab atacs contra les aspiracions de Catalunya. Va en Carner a Madrid y fà un discurs, protestant de que'ls liberals fassin obstrucció al projecte d'Administració local, y diu al señoress Moret una pila de veritats; al señoress Carner li diuen a Madrid que d'així de la obstrucció ls seus companys n'han ensenyat el camí, y els amics del señoress Carner, aquí, a Barcelona, perquè a imatge d'un sentiment patriòtic ha anat a protestar de parades den Moret, realment ofensives pera Catalunya, aquí, a Barcelona, els seus companys, l'acusen de fer el joc den Maura, y diuen que ha anat a Madrid perquè s'ha deixat enganyar per mí.

El señoress Hurtado, preocupat de l'actitud dels liberals, decididament oposats a tot lo que significa una satisfacció a Catalunya, fà un discurs, procurant atraurels liberals, pera que cessin en la seva actitud, y aquest discurs del señoress Hurtado també es rebut pels seus companys de telegrammes, y se'n envienat. —Ja tota acció patriòtica era vista, ab disgust pels elements nacionalistes, encara que fos feta pels seus diputats.

Tornarem, señoress, a ser en aquell temps, en aquella època en que a Catalunya havia homes polítics purs, que trobaven impars a tots els que reyen alguna cosa; que sospinaven de traïdors a tots els qui treballaven en benefici de la nostra terra.

Hi havia un punt, encara, que podia ajuntar-se en una acció conjunta y viciosa. S'acostava la discussió del projecte d'Administració local en el punt més biennal. Tots vosaltres recordareu quel projecte d'Administració local

aquesta llei; o una llei de suffragi universal ab restriccions, ab deficientes però engendrada en una atmòsfera de llibertat, de confiança, en què aquest poble tingüés fe en que aquesta llei garantís plenament el dret del sufragi y estés disposat a exercarlo? jo vos diu que la primera llei en la pràctica s'ampiarà, forçosament, inevitablement. (Molt bé.) A Espanya n'hem un exemple; se va fer una llei de suffragi universal amplissim, que no té valor formal, valor d'articulació, que no va engendrar en una atmòsfera de simpatia y de confiança y quel poble no estava preparat pera fruirla; y hem passat anys y anys tenint una llei de suffragi universal y encara a Espanya no tenim suffragi universal. Y si's fan a Espanya altres lleys d'autonomia sense que neixen en un ambient d'autonomia, sense que's prepare al poble per aquesta autònoma, tindrem una llei d'autonomia, però no tindrem la solidaritat. (Molt bé.) A Catalunya n'hem un exemple; se va fer una llei de suffragi universal amplissim, que no té valor formal, valor d'articulació, que no va engendrar en una atmòsfera de simpatia y de confiança y quel poble no estava preparat pera fruirla; y hem passat anys y anys tenint una llei de suffragi universal y encara a Espanya no tenim suffragi universal. Y si's fan a Espanya altres lleys d'autonomia sense que neixen en un ambient d'autonomia, sense que's prepare al poble per aquesta autònoma, tindrem una llei d'autonomia, però no tindrem la solidaritat. (Molt bé.) A Catalunya n'hem un exemple; se va fer una llei de suffragi universal amplissim, que no té valor formal, valor d'articulació, que no va engendrar en una atmòsfera de simpatia y de confiança y quel poble no estava preparat pera fruirla; y hem passat anys y anys tenint una llei de suffragi universal y encara a Espanya no tenim suffragi universal. Y si's fan a Espanya altres lleys d'autonomia sense que neixen en un ambient d'autonomia, sense que's prepare al poble per aquesta autònoma, tindrem una llei d'autonomia, però no tindrem la solidaritat. (Molt bé.) A Catalunya n'hem un exemple; se va fer una llei de suffragi universal amplissim, que no té valor formal, valor d'articulació, que no va engendrar en una atmòsfera de simpatia y de confiança y quel poble no estava preparat pera fruirla; y hem passat anys y anys tenint una llei de suffragi universal y encara a Espanya no tenim suffragi universal. Y si's fan a Espanya altres lleys d'autonomia sense que neixen en un ambient d'autonomia, sense que's prepare al poble per aquesta autònoma, tindrem una llei d'autonomia, però no tindrem la solidaritat. (Molt bé.) A Catalunya n'hem un exemple; se va fer una llei de suffragi universal amplissim, que no té valor formal, valor d'articulació, que no va engendrar en una atmòsfera de simpatia y de confiança y quel poble no estava preparat pera fruirla; y hem passat anys y anys tenint una llei de suffragi universal y encara a Espanya no tenim suffragi universal. Y si's fan a Espanya altres lleys d'autonomia sense que neixen en un ambient d'autonomia, sense que's prepare al poble per aquesta autònoma, tindrem una llei d'autonomia, però no tindrem la solidaritat. (Molt bé.) A Catalunya n'hem un exemple; se va fer una llei de suffragi universal amplissim, que no té valor formal, valor d'articulació, que no va engendrar en una atmòsfera de simpatia y de confiança y quel poble no estava preparat pera fruirla; y hem passat anys y anys tenint una llei de suffragi universal y encara a Espanya no tenim suffragi universal. Y si's fan a Espanya altres lleys d'autonomia sense que neixen en un ambient d'autonomia, sense que's prepare al poble per aquesta autònoma, tindrem una llei d'autonomia, però no tindrem la solidaritat. (Molt bé.) A Catalunya n'hem un exemple; se va fer una llei de suffragi universal amplissim, que no té valor formal, valor d'articulació, que no va engendrar en una atmòsfera de simpatia y de confiança y quel poble no estava preparat pera fruirla; y hem passat anys y anys tenint una llei de suffragi universal y encara a Espanya no tenim suffragi universal. Y si's fan a Espanya altres lleys d'autonomia sense que neixen en un ambient d'autonomia, sense que's prepare al poble per aquesta autònoma, tindrem una llei d'autonomia, però no tindrem la solidaritat. (Molt bé.) A Catalunya n'hem un exemple; se va fer una llei de suffragi universal amplissim, que no té valor formal, valor d'articulació, que no va engendrar en una atmòsfera de simpatia y de confiança y quel poble no estava preparat pera fruirla; y hem passat anys y anys tenint una llei de suffragi universal y encara a Espanya no tenim suffragi universal. Y si's fan a Espanya altres lleys d'autonomia sense que neixen en un ambient d'autonomia, sense que's prepare al poble per aquesta autònoma, tindrem una llei d'autonomia, però no tindrem la solidaritat. (Molt bé.) A Catalunya n'hem un exemple; se va fer una llei de suffragi universal amplissim, que no té valor formal, valor d'articulació, que no va engendrar en una atmòsfera de simpatia y de confiança y quel poble no estava preparat pera fruirla; y hem passat anys y anys tenint una llei de suffragi universal y encara a Espanya no tenim suffragi universal. Y si's fan a Espanya altres lleys d'autonomia sense que neixen en un ambient d'autonomia, sense que's prepare al poble per aquesta autònoma, tindrem una llei d'autonomia, però no tindrem la solidaritat. (Molt bé.) A Catalunya n'hem un exemple; se va fer una llei de suffragi universal amplissim, que no té valor formal, valor d'articulació, que no va engendrar en una atmòsfera de simpatia y de confiança y quel poble no estava preparat pera fruirla; y hem passat anys y anys tenint una llei de suffragi universal y encara a Espanya no tenim suffragi universal. Y si's fan a Espanya altres lleys d'autonomia sense que neixen en un ambient d'autonomia, sense que's prepare al poble per aquesta autònoma, tindrem una llei d'autonomia, però no tindrem la solidaritat. (Molt bé.) A Catalunya n'hem un exemple; se va fer una llei de suffragi universal amplissim, que no té valor formal, valor d'articulació, que no va engendrar en una atmòsfera de simpatia y de confiança y quel poble no estava preparat pera fruirla; y hem passat anys y anys tenint una llei de suffragi universal y encara a Espanya no tenim suffragi universal. Y si's fan a Espanya altres lleys d'autonomia sense que neixen en un ambient d'autonomia, sense que's prepare al poble per aquesta autònoma, tindrem una llei d'autonomia, però no tindrem la solidaritat. (Molt bé.) A Catalunya n'hem un exemple; se va fer una llei de suffragi universal amplissim, que no té valor formal, valor d'articulació, que no va engendrar en una atmòsfera de simpatia y de confiança y quel poble no estava preparat pera fruirla; y hem passat anys y anys tenint una llei de suffragi universal y encara a Espanya no tenim suffragi universal. Y si's fan a Espanya altres lleys d'autonomia sense que neixen en un ambient d'autonomia, sense que's prepare al poble per aquesta autònoma, tindrem una llei d'autonomia, però no tindrem la solidaritat. (Molt bé.) A Catalunya n'hem un exemple; se va fer una llei de suffragi universal amplissim, que no té valor formal, valor d'articulació, que no va engendrar en una atmòsfera de simpatia y de confiança y quel poble no estava preparat pera fruirla; y hem passat anys y anys tenint una llei de suffragi universal y encara a Espanya no tenim suffragi universal. Y si's fan a Espanya altres lleys d'autonomia sense que neixen en un ambient d'autonomia, sense que's prepare al poble per aquesta autònoma, tindrem una llei d'autonomia, però no tindrem la solidaritat. (Molt bé.) A Catalunya n'hem un exemple; se va fer una llei de suffragi universal amplissim, que no té valor formal, valor d'articulació, que no va engendrar en una atmòsfera de simpatia y de confiança y quel poble no estava preparat pera fruirla; y hem passat anys y anys tenint una llei de suffragi universal y encara a Espanya no tenim suffragi universal. Y si's fan a Espanya altres lleys d'autonomia sense que neixen en un ambient d'autonomia, sense que's prepare al poble per aquesta autònoma, tindrem una llei d'autonomia, però no tindrem la solidaritat. (Molt bé.) A Catalunya n'hem un exemple; se va fer una llei de suffragi universal amplissim, que no té valor formal, valor d'articulació, que no va engendrar en una atmòsfera de simpatia y de confiança y quel poble no estava preparat pera fruirla; y hem passat anys y anys tenint una llei de suffragi universal y encara a Espanya no tenim suffragi universal. Y si's fan a Espanya altres lleys d'autonomia sense que neixen en un ambient d'autonomia, sense que's prepare al poble per aquesta autònoma, tindrem una llei d'autonomia, però no tindrem la solidaritat. (Molt bé.) A Catalunya n'hem un exemple; se va fer una llei de suffragi universal amplissim, que no té valor formal, valor d'articulació, que no va engendrar en una atmòsfera de simpatia y de confiança y quel poble no estava preparat pera fruirla; y hem passat anys y anys tenint una llei de suffragi universal y encara a Espanya no tenim suffragi universal. Y si's fan a Espanya altres lleys d'autonomia sense que neixen en un ambient d'autonomia, sense que's prepare al poble per aquesta autònoma, tindrem una llei d'autonomia, però no tindrem la solidaritat. (Molt bé.) A Catalunya n'hem un exemple; se va fer una llei de suffragi universal amplissim, que no té valor formal, valor d'articulació, que no va engendrar en una atmòsfera de simpatia y de confiança y quel poble no estava preparat pera fruirla; y hem passat anys y anys tenint una llei de suffragi universal y encara a Espanya no tenim suffragi universal. Y si's fan a Espanya altres lleys d'autonomia sense que neixen en un ambient d'autonomia, sense que's prepare al poble per aquesta autònoma, tindrem una llei d'autonomia, però no tindrem la solidaritat. (Molt bé.) A Catalunya n'hem un exemple; se va fer una llei de suffragi universal amplissim, que no té valor formal, valor d'articulació, que no va engendrar en una atmòsfera de simpatia y de confiança y quel poble no estava preparat pera fruirla; y hem passat anys y anys tenint una llei de suffragi universal y encara a Espanya no tenim suffragi universal. Y si's fan a Espanya altres lleys d'autonomia sense que

modo de obrar un lamentable error. Pero lo podemos perdonar esta falta, en el fondo muy humana, en gracia a las palabras de respeto y admiración que tuvo para la memoria gloriosa de Salmerón y por las palabras de justicia que rindió al patriotismo de los republicanos que securaron al gran amigo de Cataluña.

Però dejando aparte el largo informe del señor Cambó, en lo que se relaciona al viejo pleito interior que hace años que viene causando al pueblo y distriyendo a la opinión de asuntos más prácticos y de cuestiones más positivas, debemos declarar nuestra disconformidad con el orador en un punto concreto, cuando ha dolido por definitivamente terminado en nuestra tierra el período solidario.

Llamémos Solidaridad ó lo que sea quiera, inteligencia electoral ó coalición, se susciten ó no contingencias extraordinarias parecidas á las que determinaron aquél formidable movimiento, existirá la necesidad—y de esto estoy firmemente convencido—de una acción común de todos los catalanes que estén conformes en recabar la autonomía integral de Cataluña ó en prepararla por cualquier método, para resolver estos tres problemas previos de nuestra política.

Primero: para asegurar la voluntad de nuestro pueblo en frente de la candidatura oficial ó del encasillado de los gobernadores centralistas.

Segundo: para recabar un mínimo de reformas que puedan satisfacer nuestras aspiraciones autonomistas.

Tercero: para eliminar de la política catalana el factor de la demagogia incívica y forestera que la perturba.

Quieran ó no querieran la Lliga y sus enemigos, la derecha y la izquierda, estas cuestiones previas á pesar de nuestro vivo anhelo de que las resuelva la izquierda, opinamos que no podrán ser resueltas más que con el concurso de todos.

El Poble Català:

Article del seu director, senyors Coronas:

«Del leader de la Lliga Regionalista haurí pogut explotar sendillamente el paper de víctima que la marxa fatal de les coses li ha fet desempenyar. En la història de tots els homes públics hi ha temporades de reculliment, en les que deixen passar el cansanci quel pobla sembla de la seva actuació. Derrotat a Barcelona i a La Bisbal, vençut ab ell el moviment que representava, haurí pogut esperar en silenci que la multitud tornés a inclinar al seu amor.

Però en Cambó ha trobat poch elegan questa posició de víctima y pera afurar la desbandada dels seus adeptes ha donat una conferència en que l'amargura ben justificada, però impòstica, arriba degevades a l'exacerbadó del despit.

El temps dirà fins a quin punt el sencil retornador haurà estat més profitós que la línia de història donada aspremunt en el Principal.

El Diari:

«El dia de ayer ha sido uno de los más difíciles de la vida política del señor Cambó. Para llevar á cabo la labor que se propuso debía personalizar mucho, exponiéndose á desencadenar veraderas tempestades. Hay que hacer al señor Cambó la justicia de haber realizado su tarea con seriedad evidente. Ni al rechazar, después de prolongado silencio, los ataques de sus adversarios, empleó el apóstole ni la frase caustica. Su corrección impresionó profundamente al auditorio.»

Diario de Gerona:

«Constituye en el momento político actual la nota dominante, la conferencia que anteayer dió en el teatro Principal de Barcelona el señor Cambó.

El político más eminent que tiene Carabassa, hizo un juicio screno de la Solidaridad, de lo que queda después de su disolución, del camino á seguir para salvar á Cataluña, señalando con la fe del creyente y la convicción del apostol.

Hoy por hoy no podemos hacer otra cosa que publicar el extracto lo más amplio posible de la conferencia del señor Cambó, reservando para otro dia el comentario y la publicación íntegra, si es factible, de este discurso destinado á tener gran transcendencia.»

(Segueix un llarg extracte de la conferencia).

El Restaurador:

(Tortosa)

«Hemos leido el extracto de la conferencia dada por el señor Cambó, ayer por la mañana, en el teatro Principal de Barcelona.

De su lectura se desprende una vez más que el señor Cambó es político de altura y de mucha intención, á pesar de que sus enemigos le echan en cara sus fracasos.

Es toda esta conferencia un capítulo de cargos y acusaciones que el señor Cambó hace á los elementos ex-soldados de la izquierda, representados por El Poble Català, echándoles toda la responsabilidad de la rotura de Solidaridad Catalana.

De todos estos cargos se desprende que dichos elementos no aportaron á la obra política de Cataluña más que una balumba de pequeñeces y pueriles vanidades en vez del amor al sacrificio por el bien de la patria chica.

Polítiques

Varies

—Dien de Manresa, que l'Ajuntament d'aquella ciutat, y en sa representació l'alcalde (l'alcalde ho es de Reial Ordre, el ferroviari senyor Fins), serà penitentista en la professió que sortirà dimanent, a la tarda de l'iglesia del Sant Hospital.

El dia del Corpus, el Sr. Fins assistí al gabinet de la Seu de Manresa, dins l'Ofici, y a la tarda, presidí la professió.

Els ferroviaris ho acaparen tot.

Foment de Reus, s'excusa de contestar a les preguntes que li fèyen. Per lo tant, se pot creure lo que deixa «Les Circumstàncies», el senyor Antoni Gisbert, del P. U. F., un republicano-nacionalista federal, anava a la candidatura del Comitè de Defensa Social, dels conservadors, d'aquesta ciutat.

Consignem la econòmica.

—A Centelles s'ha publicat una fulha imprenta, censurant a n'aqueil Ajuntament, perque enqüant s'ha decidit a cobrar el recàrrec del 50 per 100 sobre el impost de les cédules y demandant que s'anihi aquest recàrrec.

Edificant

La policia de Madrid, portada del senyor de fer mèrit, s'ha posat en evidència, y es de sentir, perque això pot fer caure en desprestigi una institució que deuria tenir per norma de tots els seus actes y manifestacions la formositat.

Segons la premsa, el que superior de policia de la cort, senyor Méndez Álvarez, va manifestar que l'anarquista Carreras, a sa arribada a Madrid, va ésser objecte de la més estreta vigilància per part de la policia desde el primers temps, pung havia sigut un dels instigadors de la formidable vaga de Buenos Aires en el primer de maig de 1909. Y ademés també se sospechava que havia pres part activa en els successos que varon aleshores poder en dita ca-

pital, de la que fou posteriorment expulsat, desembarcant a Barcelona.

Y malhauradament, ab tos y que aquesta policia de Madrid havia vigiat tan estretament a un home tan extremadamente sospitos, al qui, segons pretensió propia, coneixia personalment, al ferse exposat el cadavre al objecte de identificar, no'n va reconèixer ningú, fins que va ferho l'estudiant González, company del difunt en la casa de despeses; y aquell home tan extremadamente sospitos y que tan estretament havia sigut vigiat, segons pretenden, se passeja repetidament per Madrid, ab el maleït que contenia la bomba, per blocs tan punxits y vigilats com soen els encontres al entresol, hont, abans de posar-se la llarga brisa d'estar per casa, va ferse un tip de plorar.

— De totes maneres, fa goig—se deya tornant de missa.

Però, tot contemplant's frontis, se va recordar de que aquell dia era'l del seu sant; va entrarid un sobtat anyorament; va pensar ab la Rosa, ab la Quina y ab en Cisó, y se va ficar a dins a corre-costa, muntant d'una embranzida al entresol, hont, abans de posar-se la llarga brisa d'estar per casa, va ferse un tip de plorar.

**

A quarts d'onze va passar el cartell dient carta dels absents. En Cisó li desigava un bon dia del seu sant y li donava bones noves dels exames, que tenia d'acabar l'endemà mateix. La Quina, també li deya frases de consol, de coratge, y la Rosa, al cap d'avall, hi posava unes lletres, pera aprobar que estava prou bé per poder escriure.

Però les lletres eren tremoloses y esbarriades.

Y més esbarriades y més tremoloses les va veure encara en Joan, a causa del vel que va entalarli els ulls, fentlo tornar a corre-costa a les fosquetas del entresol, pera esbarriar-se altra cop de l'inferior de llàgrimes.

**

En Joan, per la seva banda, en les cartes que escribia a la seva dona, la enganyava a gracieta, mentint tranquilitat pera no acabaria d'atur. Però la Quina, al escriure n'en Joan, feya lo mateix. Perque la Rosa estava molt més malena de caràcter de lo que en Joan creya, sinó que la bona dona anava esperant, esperant, a ff' d'aprofitar el primer moment en que una quants dies de millora la fessin confiar a la resistència de la noya, pera tornar a Ribeles. Si de totes maneres s'havia de morir, que fos al menys al costat de la familia.

El metge del establecimiento hont se trobaven era també del mateix parer. Flairava la mort y desitjava ferla enllà pera que'l sanatori no sentís el vent del cop de dalla.

**

En Joan, per la seva banda, en les cartes que escribia a la seva dona, la enganyava a gracieta, mentint tranquilitat pera no acabaria d'atur. Però la Quina, al escriure n'en Joan, feya lo mateix. Perque la Rosa estava molt més malena de caràcter de lo que en Joan creya, sinó que la bona dona anava esperant, esperant, a ff' d'aprofitar el primer moment en que una quants dies de millora la fessin confiar a la resistència de la noya, pera tornar a Ribeles. Si de totes maneres s'havia de morir, que fos al menys al costat de la familia.

Al servir's xampany, se va alçar el vis-president senyor Matheu, y va dedicar aquell acte seu estimat president don Bonaventura M. Plaja. Explica les emocions que sentiren durant la lluita electoral, però no dubta ni un moment del triomf de la candidatura, perque confia en l'amor dels electors d'aquell districte pels ardis defensors de les revindicacions catalanes. Y així fou; la victòria més esplèndida corona la lluita en aquell moment la celebraven tots, units al entorn de la mateixa taula perquè el triomf del Plaja el considerem com cosa propria; es nostre president — digué — y ab ell hem combatut y hem treballat aplaegats pels gloriós ideals de patria.

Al trencar la Quina y la Rosa, arrapassat a la ocasió d'haverles anades a veure'l noy, varen tenir una resolució sobrida, y en un comportament especial del tren, varen emprendre'l return a casa—sa la nova casa. (Ay Senyor! Bé!)

Y la Rosa y la Quina, les dues, varen deixar el tren, y en Joan, que feien a n'en Mallolles, ab el fi d'allunyar a un competidor.

— Passarem per la baixada dels Lladrónes y farem la volta, ¡sentiu! (Deu'me'n quart de passar pel passeig y veure's el Pons a casa meva!

**

— Trobar una botiga! Més aviat es dit que fet això. Lo que es en tot el passeig, que no varen poder estar-sen de passar pel passeig! Sinó que, ab tot, per passarhi, m'ensenyava la Quina en l'establiment dels Pons. Mireu si havia de ferme, que duya la noya morta.

Així que del tren francès havien passat al espanyol, havia esdevingut l'afro-tranzit... Rés, un instant... La Rosa, que tenia agafades una mà de la Quina y una del Cisó, les havia estretes ab forca, havia girat els ulls en blanc y, allunyat tot d'una la doble enxaiada, havia deixat caure'l cap damunt del pit ressec... Y ni tan sols havia canviat de color... Rés, un instant.

— ¡Rosa!...

— ¡Filla!...

En aquell moment entrava el revisor.

— ¡Qué pasa?

Y, fentse cabal de la situació, va llervar la gorra...

El tren corria, corria... Y el seu son traguig no sembla pas de la marxa ràpida que duia, sinó dels sanglots immensos que omplen aquell compartiment.

— No plorin... No plorin...—deya'l revisor.

Y ell, que tenia a Barcelona una fama de tres, no se sabia estar de piolet, ni pensari, Y al carrer del Mitg, igual que el passeig, i bé va rodar y preguntar y escormilar d'una banda a l'altra. Donchs, no'n va trovare res. Y el temps passava y corria'l perill de que Sant Joan sens' en vingués a sobre y ell se trobés al mitg del carrer, sense saber com arranjarlo.

Mes lo pitjor era que les noves que li envia la Quina eren força esprengidores. La noya anava perdent de mica en mica, els atacs sovintenaven cada cop més y la Quina tenia por de que a l' hora més impensada se li morir, no de deya clar, el seu home no endrevia. Per això si, la Quina, que feien el cambi, podien venir.

Y ella allà al llum, a l'altra banda de Cançó, se frisava per tornar a Ribeles, anyant el trajecte de la botiga, y l'amor del seu home, al que sentia trist a través de les paraules de consol de les cartes.

Si que ho estava de trist en Joan, però no més que ella al veure com s'anava fonent aquella vida preuada de la seva filla...

— ¡Pobre, podreus...!

En Cisó, fent un esforç per dominar-se, va respondre:

— ¡A Ribelles!

— Donchs, bé; jo no sabré res, ni diré res, ni m'olestari, ni diré res, però per Deu, procurin conservar la serenitat, que serà millor per vosots y per mi... Vostes deuen tenir un carriatge que'l esperen.

Donchs, hi figura desseguida la malaltia y a casa de dret.

Era moria y ben morta, la pobreta.

Però el revisor havia escanyat la paraula a flor de llavis. Després, a la primera estació, va anar a revisar tot el tren, y complerta, aquesta obligació, no va saber estarse de tornar al costat dels afiliats, pera eximir sois un instant a una nova paraula de tren, al II de viuguer, que ningú podés molestarlos. Y en Cisó y la Quina varen poder plorar sense reserves y se varen sentir ben consolats per la part que prenia en lluir del aquell desconeixement.

— Ara, tinguin cor fort... Aixíguim-se les llàgrimes y revestim-nos de serenitat. Somp a dient de ferme.

En Cisó, fent un esforç per dominar-se, va respondre:

— ¡A Ribelles!

— Donchs, bé; jo no sabré res, ni diré res, ni m'olestari, ni diré res, però per Deu, procurin conservar la serenitat, que serà millor per vosots y per mi... Vostes deuen tenir un carriatge que'l esperen.

Donchs, hi figura desseguida la malaltia y a casa de dret.

Era moria y ben morta, la pobreta.

Però el revisor havia escanyat la paraula a flor de llavis. Després, a la primera estació, va anar a revisar tot el tren, y complerta, aquesta obligació, no va saber estarse de tornar al costat dels afiliats, pera eximir sois un instant a una nova paraula de tren, al II de viuguer.

Y en Cisó, fent un esforç per dominar-se, va respondre:

— Ara, tinguin cor fort... Aixíguim-se les llàgrimes y revestim-nos de serenitat. Somp a dient de ferme.

En Cisó, fent un esforç per dominar-se, va respondre:

— ¡A Ribelles!

— Donchs, bé; jo no sabré res, ni diré res, ni m'olestari, ni diré res, però per Deu, procurin conservar la serenitat, que serà millor per vosots y per mi... Vostes deuen tenir un carriatge que'l esperen.

Donchs, hi figura desseguida la malaltia y a casa de dret.

Era moria y ben morta, la pobreta.

Però el revisor havia escanyat la paraula a flor de llavis. Després, a la primera estació, va anar a revisar tot el tren, y complerta, aquesta obligació, no va saber estarse de tornar al costat dels afiliats, pera eximir sois un instant a una nova paraula de tren, al II de viuguer.

Y en Cisó, fent un esforç per dominar-se, va respondre:

— Ara, tinguin cor fort... Aixíguim-se les llàgrimes y revestim-nos de serenitat. Somp a dient de ferme.

En Cisó, fent un esforç per dominar-se

pàgines que constitueix la primera part dels treballs del Congrés d'Història de la Corona d'Aragó, dedicat a Jaume I i a sa esposa, celebrat a Barcelona en 1908. La Junta permanent ha acordat entregar-lo després als congressistes a la impremta Altés, Angels, 22, previa exhibició del carnet ab la fulla corresponent.

— Primera manufactura Espanyola de Sègols, Gravats, Plaques, Relius. Successors E. Boas, Plaça Reial, 14, Rhba. Centre, 31.

Un municipal va detenir dintre d'una taberna del carrer del Notariat, a Frederich López Pérez, de 40 anys, que a la plaça de Catalunya havia pres una cartera ab documents i alguns valors, a un subdit del Equador, en el moment de baixar d'un trinxala.

El robat, que havia advertit l'acte, va seguir al lliure fins al punt expressat.

Conduït a la delegació del carrer dels Àngels, la policial va reconèixer com a carterista d'ofici.

— Pera Gramotons. Discs Odeon, Foxtrot y Jumbo, carrer Sta. Agnès, 21.

Ans d'hair a la matinada, al carrer de Sant Pau, y al mateix punt hont hi varen trobar les bombes, el senyor Ramón Tolosa va detenir a un home que duia un buxo sota la brusa y que va resultar ésser un anèch, una gallina y tres coloms. Com que's va negar a explicar la procedència, va ser portat près al Jutjat.

Avui, obertura del hermosissim Restaurant-Bar «La Terrassera», Rambla del Centre, 36 y 38. Telèfon 1454.

Un minyó que estava de dependent d'una casa de la Rambla de Sant Josep, exasperat perque l'amorí despedida, va clavar un cop de puny al aparador, rompent un vidre y fentse un tall més que regular a la mà dreta.

L'irascible xicot va ser curat al dissenyari y despòs condut a la delegació.

— Proveïdora de Balmoris y Casinos, Jonch esmaiat. Fca. P. de Gracia, 115.

Dinars vinent, dia 31, quedaria clausurada la exposició del Saló de les Arts y els Artistes al Fajans Català.

Ans d'hair arribaren a Barcelona, després de molt temps d'ésser esperades, tres superbres escultures del eminent escultor català en Joseph Clarà, que tant triomfs ha conquerit a la capital francesa.

Es de creure que les tres bellissimes imatges den Clarà, portaran aquests darrers dies en què estarà oberta la exposició al Fajans, una gran concreció, car son molts a Barcelona's admiradors d'aquest estatuaire oloït.

— L'estrenymient que tantes y tan grans malalties produeix, se cura ab l'ús dels Grains de Vals pungants, laxants y depuratius. Dos's, un o dos grans al sopar. Venda farmacis y c. especs.

— No deixar-se enganyar ab tales denominacions de Vichy. Exigües autèntiques sèiges minerals de Vichy-Estat embotellades: Vichy-Hôpital (estomach), Vichy-Célestins (ronyons), Vichy-Grande Grille (feges).

— Després de dinar y sopar, una taça de the o tia ab un paperet dels Polvos Estomacals

Casadesús
del Doctor Cuixart, facilita la digestió y cura dispepsies, gastralges, vòmits del embús, etc., 150 pessetes capsa. Arch del Teatre, núm. 21, y farmacis.

Butlleti Borsàtil

Cambios facilitats per la Gass J. Marsans Rof y Fills
Barcelona 27 maig.

Sessió del matí

Operacions quets
4% Interior II de mes. 66'90 86'88 90'90 p.
4% II proxim. 87'12 — 87'12 p.
Ac. F.C. N. Esp. II mes. 88'90 89'90 p.
2% II proxim. — — p.
2% Alacant II de mes. 97'75 — 97'75 p.
2% II proxim. — — p.
2% Orrius II de mes. — — p.
2% II proxim. — — p.
B. Hisp. Colonial II mes. — — p.
2% II proxim. — — p.
Ferro-car. Andalusos. — — p.

Premi de l'or
Operacions quets
Allong. 6'50 per 100
Isabel. 6'50 per 100
Uncos y mijos uncos. 9'50 >
Quarts d'unca. 6'50 >
Octaus y 1/16 d'unca. 4'50 >
Franhs. 6'50 >
Lluers. 26'80 per 100.

Sessió de la tarda

BORSA
A les quatre tancs
Giros

Madrid y places banca. 8 d'v. o 30% dany. Londres 0 dics. 26'53 d.
Paris xch. 2'05 p.

Deutes del Estat y del Municipi

QUEDA
Dinar D. D.

Operacions quets
4% Interior II de mes. 66'90 86'88 90'90 p.
4% II proxim. 87'12 — 87'12 p.
Ac. F.C. N. Esp. II mes. 88'90 89'90 p.
2% II proxim. — — p.
2% Alacant II de mes. 97'75 — 97'75 p.
2% II proxim. — — p.
2% Orrius II de mes. — — p.
2% II proxim. — — p.
B. Hisp. Colonial II mes. — — p.
2% II proxim. — — p.
Ferro-car. Andalusos. — — p.

Operacions quets
Allong. 6'50 per 100
Isabel. 6'50 per 100
Uncos y mijos uncos. 9'50 >
Quarts d'unca. 6'50 >
Octaus y 1/16 d'unca. 4'50 >
Franhs. 6'50 >
Lluers. 26'80 per 100.

Operacions quets
4% Interior II de mes. 66'90 86'88 90'90 p.
4% II proxim. 87'12 — 87'12 p.
Ac. F.C. N. Esp. II mes. 88'90 89'90 p.
2% II proxim. — — p.
2% Alacant II de mes. 97'75 — 97'75 p.
2% II proxim. — — p.
2% Orrius II de mes. — — p.
2% II proxim. — — p.
B. Hisp. Colonial II mes. — — p.
2% II proxim. — — p.
Ferro-car. Andalusos. — — p.

Operacions quets
Allong. 6'50 per 100
Isabel. 6'50 per 100
Uncos y mijos uncos. 9'50 >
Quarts d'unca. 6'50 >
Octaus y 1/16 d'unca. 4'50 >
Franhs. 6'50 >
Lluers. 26'80 per 100.

Operacions quets
Allong. 6'50 per 100
Isabel. 6'50 per 100
Uncos y mijos uncos. 9'50 >
Quarts d'unca. 6'50 >
Octaus y 1/16 d'unca. 4'50 >
Franhs. 6'50 >
Lluers. 26'80 per 100.

Operacions quets
Allong. 6'50 per 100
Isabel. 6'50 per 100
Uncos y mijos uncos. 9'50 >
Quarts d'unca. 6'50 >
Octaus y 1/16 d'unca. 4'50 >
Franhs. 6'50 >
Lluers. 26'80 per 100.

Operacions quets
Allong. 6'50 per 100
Isabel. 6'50 per 100
Uncos y mijos uncos. 9'50 >
Quarts d'unca. 6'50 >
Octaus y 1/16 d'unca. 4'50 >
Franhs. 6'50 >
Lluers. 26'80 per 100.

Operacions quets
Allong. 6'50 per 100
Isabel. 6'50 per 100
Uncos y mijos uncos. 9'50 >
Quarts d'unca. 6'50 >
Octaus y 1/16 d'unca. 4'50 >
Franhs. 6'50 >
Lluers. 26'80 per 100.

Operacions quets
Allong. 6'50 per 100
Isabel. 6'50 per 100
Uncos y mijos uncos. 9'50 >
Quarts d'unca. 6'50 >
Octaus y 1/16 d'unca. 4'50 >
Franhs. 6'50 >
Lluers. 26'80 per 100.

Operacions quets
Allong. 6'50 per 100
Isabel. 6'50 per 100
Uncos y mijos uncos. 9'50 >
Quarts d'unca. 6'50 >
Octaus y 1/16 d'unca. 4'50 >
Franhs. 6'50 >
Lluers. 26'80 per 100.

Operacions quets
Allong. 6'50 per 100
Isabel. 6'50 per 100
Uncos y mijos uncos. 9'50 >
Quarts d'unca. 6'50 >
Octaus y 1/16 d'unca. 4'50 >
Franhs. 6'50 >
Lluers. 26'80 per 100.

Operacions quets
Allong. 6'50 per 100
Isabel. 6'50 per 100
Uncos y mijos uncos. 9'50 >
Quarts d'unca. 6'50 >
Octaus y 1/16 d'unca. 4'50 >
Franhs. 6'50 >
Lluers. 26'80 per 100.

Operacions quets
Allong. 6'50 per 100
Isabel. 6'50 per 100
Uncos y mijos uncos. 9'50 >
Quarts d'unca. 6'50 >
Octaus y 1/16 d'unca. 4'50 >
Franhs. 6'50 >
Lluers. 26'80 per 100.

Operacions quets
Allong. 6'50 per 100
Isabel. 6'50 per 100
Uncos y mijos uncos. 9'50 >
Quarts d'unca. 6'50 >
Octaus y 1/16 d'unca. 4'50 >
Franhs. 6'50 >
Lluers. 26'80 per 100.

Operacions quets
Allong. 6'50 per 100
Isabel. 6'50 per 100
Uncos y mijos uncos. 9'50 >
Quarts d'unca. 6'50 >
Octaus y 1/16 d'unca. 4'50 >
Franhs. 6'50 >
Lluers. 26'80 per 100.

Operacions quets
Allong. 6'50 per 100
Isabel. 6'50 per 100
Uncos y mijos uncos. 9'50 >
Quarts d'unca. 6'50 >
Octaus y 1/16 d'unca. 4'50 >
Franhs. 6'50 >
Lluers. 26'80 per 100.

Operacions quets
Allong. 6'50 per 100
Isabel. 6'50 per 100
Uncos y mijos uncos. 9'50 >
Quarts d'unca. 6'50 >
Octaus y 1/16 d'unca. 4'50 >
Franhs. 6'50 >
Lluers. 26'80 per 100.

Operacions quets
Allong. 6'50 per 100
Isabel. 6'50 per 100
Uncos y mijos uncos. 9'50 >
Quarts d'unca. 6'50 >
Octaus y 1/16 d'unca. 4'50 >
Franhs. 6'50 >
Lluers. 26'80 per 100.

Operacions quets
Allong. 6'50 per 100
Isabel. 6'50 per 100
Uncos y mijos uncos. 9'50 >
Quarts d'unca. 6'50 >
Octaus y 1/16 d'unca. 4'50 >
Franhs. 6'50 >
Lluers. 26'80 per 100.

Operacions quets
Allong. 6'50 per 100
Isabel. 6'50 per 100
Uncos y mijos uncos. 9'50 >
Quarts d'unca. 6'50 >
Octaus y 1/16 d'unca. 4'50 >
Franhs. 6'50 >
Lluers. 26'80 per 100.

Operacions quets
Allong. 6'50 per 100
Isabel. 6'50 per 100
Uncos y mijos uncos. 9'50 >
Quarts d'unca. 6'50 >
Octaus y 1/16 d'unca. 4'50 >
Franhs. 6'50 >
Lluers. 26'80 per 100.

Operacions quets
Allong. 6'50 per 100
Isabel. 6'50 per 100
Uncos y mijos uncos. 9'50 >
Quarts d'unca. 6'50 >
Octaus y 1/16 d'unca. 4'50 >
Franhs. 6'50 >
Lluers. 26'80 per 100.

Operacions quets
Allong. 6'50 per 100
Isabel. 6'50 per 100
Uncos y mijos uncos. 9'50 >
Quarts d'unca. 6'50 >
Octaus y 1/16 d'unca. 4'50 >
Franhs. 6'50 >
Lluers. 26'80 per 100.

Operacions quets
Allong. 6'50 per 100
Isabel. 6'50 per 100
Uncos y mijos uncos. 9'50 >
Quarts d'unca. 6'50 >
Octaus y 1/16 d'unca. 4'50 >
Franhs. 6'50 >
Lluers. 26'80 per 100.

Operacions quets
Allong. 6'50 per 100
Isabel. 6'50 per 100
Uncos y mijos uncos. 9'50 >
Quarts d'unca. 6'50 >
Octaus y 1/16 d'unca. 4'50 >
Franhs. 6'50 >
Lluers. 26'80 per 100.

Operacions quets
Allong. 6'50 per 100
Isabel. 6'50 per 100
Uncos y mijos uncos. 9'50 >
Quarts d'unca. 6'50 >
Octaus y 1/16 d'unca. 4'50 >
Franhs. 6'50 >
Lluers. 26'80 per 100.

Operacions quets
Allong. 6'50 per 100
Isabel. 6'50 per 100
Uncos y mijos uncos. 9'50 >
Quarts d'unca. 6'50 >
Octaus y 1/16 d'unca. 4'50 >
Franhs. 6'50 >
Lluers. 26'80 per 100.

Operacions quets
Allong. 6'50 per 100
Isabel. 6'50 per 100
Uncos y mijos uncos. 9'50 >
Quarts d'unca. 6'50 >
Octaus y 1/16 d'unca. 4'50 >
Franhs. 6'50 >
Lluers. 26'80 per 100.

Operacions quets
Allong. 6'50 per 100
Isabel. 6'50 per 100
Uncos y mijos uncos. 9'50 >
Quarts d'unca. 6'50 >
Octaus y 1/16 d'unca. 4'50 >
Franhs. 6'50 >
Lluers. 26'80 per 100.

Operacions quets
Allong. 6'50 per 100
Isabel. 6'50 per 100
Uncos y mijos uncos. 9'50 >
Quarts d'unca. 6'50 >
Octaus y 1/16 d'unca. 4'50 >
Franhs. 6'50 >
Lluers. 26'80 per 100.

Operacions quets
Allong. 6'50 per 100
Isabel. 6'50 per 100
Uncos y mijos uncos. 9'50 >
Quarts d'unca. 6'50 >
Octaus y 1/16 d'unca. 4'50 >
Franhs. 6'50 >
Lluers. 26'80 per 100.

Operacions quets
Allong. 6'50 per 100
Isabel. 6'50 per 100
Uncos y mijos uncos. 9'50 >
Quarts d'unca. 6'50 >
Octaus y 1/16 d'unca. 4'50 >
Franhs. 6'50 >
Lluers. 26'80 per 100.

Operacions quets
Allong. 6'50 per 100
Isabel. 6'50 per 100
Uncos y mijos uncos. 9'50 >
Quarts d'unca. 6'50 >
Octaus y 1/16 d'unca. 4'50 >
Franhs. 6'50 >
Lluers. 26'80 per 100.

